

ZJIŠŤOVACÍ MISE

UKRAJINA

PUBLIKOVÁNO:
ÚNOR 2026

ODBOR AZYLOVÉ
A MIGRAČNÍ POLITIKY

Oddělení zahraničních a evropských záležitostí

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Zpracování tohoto dokumentu bylo podpořeno z projektu „Posílení azylového řízení ve všech stupních a aktivit OAMP ve vnější dimenzi (AZYL)“ s reg. číslem CZ.12.01.01/00/23_011/0000027, který je spolufinancován Evropskou unií v rámci operačního programu Azylového, migračního a integračního fondu.

Obsah

1. Úvod a metodická poznámka	2
2. Bezpečnostní situace.....	4
2.1. Geneze konfliktu a frontová linie.....	4
2.2. Vzdušné útoky	6
2.3. Civilní oběti.....	9
2.4. Dopad konfliktu na infrastrukturu, přístup ve vybraných oblastech	12
3. Vnitřně vysídlené osoby a navrátilci.....	14
3.1. IDPs a integrace.....	14
3.2. Registrace vnitřně vysídlených osob.....	16
3.3. Přístup ke službám	18
3.4. Dokumenty	19
3.5. Sociální podpora pro IDPs a nárok na další sociální podporu.....	21
3.6. Ubytování	22
3.7. Vzdělávání.....	25
3.8. Zdravotnictví	26
3.9. Zaměstnání a pracovní trh	26
4. Navrátilci.....	29
5. Svoboda pohybu, možnost přesídlení a vstup na území.....	31
5.1. Statistiky pohybu přes hranice se zeměmi EU.....	31
6. Zdroje	33

1. Úvod a metodická poznámka

Zpráva poskytuje základní přehled bezpečnostní situace v západních a centrálních ukrajinských oblastech (Černovické, Lvovské, Volyňské, Rovenské, IvanoFrankivské, Kyjevské, hlavním městem Kyjev, Ternopilské Zakarpatské, Žytomirské, Vinnycké, Chmelnycké). Bezpečnostní přehled klade důraz na letecké útoky v těchto oblastech v období 1. ledna 2025 do 31. prosince 2025). Pro analýzu bezpečnostní situace využívá primárně data od společnosti ACLED v porovnání s počty oficiálních vzdušných výstrah v kontextu se situací v dalších částech země, zejména ve frontových oblastech na východě a jihovýchodě země, které čelí nepoměrně větší intenzitě vzdušných útoků a celkově dopadům vojenského konfliktu. Bezpečnostní analýza je doplněna o další veřejně dostupné zdroje, např. od agentury OSN nebo ACAPS.

Ve druhé části se zpráva zaměřuje na situaci vnitřně vysídlených osob a navrátilců po dlouhém pobytu v zahraničí z hlediska několika rovin. Jedná se o přístup k základní sociální podpoře (finanční podpora), službám (zdravotnictví, vzdělávání, zaměstnání) nebo státní podpůrné infrastruktury (nouzové ubytování). V neposlední řadě se zpráva zabývá faktory přijetí vnitřně vysídlených osob a navrátilců většinovou společností. Analýza je koncipována primárně na základě kvalitativních dat získaných během zjišťovací mise doplněných o další zdroje, např. IOM, agentury OSN apod., a to s ohledem na udržení rozsahu analýzy.

Sběr informací a dat probíhal v období od listopadu 2025 do ledna 2026. S jednou výjimkou výzkumné rozhovory probíhaly během zjišťovací mise na Ukrajinu (Lvov, Kyjev) od 8. listopadu 2025 do 15. listopadu 2025. Zpráva byla vypracována v souladu se Zprávou Agentury EU pro azyl (EUAA) o metodologii informací o zemích původu (2023)¹ a představuje výslednou syntézu informací získaných z ústních i písemných zdrojů. Zpráva je doplněna o další zdroje odpovídající metodologickým požadavkům kladeným na informace o zemích původu.

Pro účely této zprávy bylo během zjišťovací mise a v jednom případě online provedeno 8 polostrukturovaných výzkumných rozhovorů se státními i nestátními aktéry. Z jednotlivých výzkumných rozhovorů byly vyhotoveny zápisy, které následně respondenti schválili. Ve zprávě jsou informace a data ze zápisů prezentována s důrazem na zachování přesnosti sdělených informací, přičemž jednotliví respondenti nenesou odpovědnost za obsah této zprávy. OAMP na základě žádosti anonymizoval identitu respondentů. Bližší popis zdrojů se nachází v seznamu zdrojů na konci zprávy. Zdroje informací jsou v textu uvedeny formou poznámek pod čarou a následně v podobě úplného seznamu zdrojů včetně příslušných internetových odkazů na konci dokumentu.

Dokument si neklade za cíl poskytnout vyčerpávající popis témat a nevztahuje se ani k žádné konkrétní žádosti o mezinárodní ochranu. Tento dokument nevyjadřuje postoj České republiky k dané zemi nebo problematice.

¹ Evropská Unie – Agentura EU pro azyl (EUAA), Country of Origin Information (COI) Report Methodology, únor 2023, [url](#)

Seznam zkratek

ACAPS	ACAPS – nevládní analytický projekt pro humanitární analýzy
ACLED	Data o místech a událostech ozbrojených konfliktů
CNAP	Střediska administrativních služeb (ukr. Centri nadannja administrativnich poslug)
CSIS	Centrum pro strategická a mezinárodní studia
IDPs	Vnitřně vysídlené osoby
IOM	Mezinárodní organizace pro migraci
MPS	Ministerstvo sociální politiky, rodiny a jednoty Ukrajiny
NRC	Norská rada pro uprchlíky
OHCHR	Úřad vysokého komisaře pro lidská práva
OCHA	Úřad pro koordinaci humanitárních záležitostí
RF	Ruská federace
UAH	Ukrajinská hřivna
UNHCR	Úřad vysokého komisaře OSN pro uprchlíky
USA	Spojené státy americké
TOT	Dočasně okupovaná území (ukr. Tymčasovo okupovani terytoriji)

2. Bezpečnostní situace

2.1. Geneze konfliktu a frontová linie

V ranních hodinách 24. února 2022 zahájila RF rozsáhlý pozemní, námořní a vzdušný útok na Ukrajinu. Ruské ozbrojené síly postupovaly z několika směrů – ze severu přes území Běloruska směrem na Kyjev, z východu na Charkov a oblast Donbasu a z jihu z okupovaného Krymu – s cílem dosáhnout rychlého vojenského vítězství. Již v prvních fázích konfliktu se však ruský postup, zejména na severu země, zastavil, přičemž ruská armáda nedokázala splnit svůj klíčový cíl v podobě obsazení hlavního města Kyjeva. Naopak na jihu Ukrajiny, konkrétně v Chersonské a Záporožské oblasti, postupovaly ruské jednotky relativně rychle až k řece Dněpr a podařilo se jim obsadit území na západním břehu řeky, včetně města Chersonu.²

Na jaře roku 2022 byly ruské jednotky vytlačeny ze severu Ukrajiny. V této fázi konfliktu se zároveň objevily důkazy o válečných zločinech páchaných na civilním obyvatelstvu v oblastech dočasně obsazených ruskou armádou, např. v okolí Kyjeva ve městech Buča nebo Irpiň.³ Následně se těžiště bojových operací přesunulo do oblasti tzv. Donbasu (Luhanská a Doněcká oblast). V květnu 2022 získala ruská armáda za cenu vysokých ztrát a faktického zničení města plnou kontrolu nad Mariupolem. Na podzim roku 2022 zahájila Ukrajina úspěšné protiútoky, zejména v Charkovské oblasti, kde se podařilo osvobodit území obsazená ruskými jednotkami na počátku invaze. V Chersonské oblasti ukrajinská armáda vytlačila ruské jednotky z území na pravém břehu řeky Dněpru, včetně oblastního centra Cherson, a také z části Mykolajivské oblasti na pravém břehu Dněpru.⁴

30. září 2022 po zinscenovaných referendech ve čtyřech částečně kontrolovaných ukrajinských oblastech (Doněcké, Chersonské, Luhanské, Záporožské) oznámila RF jejich oficiální anexi.⁵

Od konce roku 2022 se linie konfliktu na východě, resp. jihovýchodě Ukrajiny relativně stabilizovala. Zásadní změny nepřinesla ani ukrajinská ofenzíva v roce 2023, ani následné ruské snahy o dosažení strategického průlomu na jihovýchodě a východě Ukrajiny v letech 2024 a 2025. Následující období bylo charakteristické opotřebovací válkou s omezenými územními zisky RF a vysokými ztrátami na obou stranách. RF se podařilo např. dobýt město Bachmut (květen 2023), Avdijevka (únor 2024), Vuhledar (říjen 2024), Toreck a Kurachovje (leden 2025). Na konci července 2025, po 26 měsících bojů, Rusové ovládli Časiv Jar. Ukrajinské armádě se v roce 2024 podařil překvapivý výpad do Kurské oblasti RF a ovládnutí části příhraničního území, včetně města Sudža. Z poslední vesnice v Kurské oblasti však byly ukrajinské jednotky vytlačeny v dubnu 2025.⁶

² BBC, Ukraine in maps: Tracking the war with Russia, 19. prosince 2025, [url](#). Ke genezi konfliktu: D'anieri, P., Ukraine and Russia: From civilized divorce to uncivil war, 2023

³ BBC, Irpin: Russia's reign of terror in a quiet neighbourhood near Kyiv, 8. června 2022, [url](#); BBC, Bucha killings: Satellite image of bodies site contradicts Russian claims, 11. dubna 2022, [url](#)

⁴ BBC, Ukraine in maps, 19. prosince 2025, [url](#); BBC, Ukraine war: Life in Mariupol under Russian occupation, 13. března 2023, [url](#); BBC, Mariupol: Key moments in the siege of the city, 17. května 2023, [url](#)

⁵ VOA, Timeline of War, n.d., [url](#)

⁶ BBC, Ukraine in maps, 19. prosince 2025, [url](#); Council on Foreign Relations, War in Ukraine, aktualizováno 16. prosince 2025, [url](#)

Největší územní zisky RF od roku 2022 byly zaznamenány na podzim roku 2024, i když byly výrazně menší než v prvních šesti měsících po zahájení plnohodnotné invaze. Od začátku roku 2025 RF údajně dobyla přibližně 4 700 až 5 700 km², což odpovídá méně než 1 % ukrajinského území. V roce 2025 získala RF největší územní zisky v listopadu, přes 700 km².⁷ Celkově RF kontroluje okolo 20 % ukrajinského území.⁸

Mapa 1: Kontrolované území k 23. lednu 2026

(Institute for the Study of War, Interactive Map: Russia's Invasion of Ukraine, k 23. lednu 2026, [url](#))

Vysvětlivky: Území kontrolované RF (k 23. lednu 2026) – označeno červeně, území kontrolované RF před invazí v únoru 2022 – červené s černým šrafováním, území kontrolované RF v jarních a podzimních měsících 2022 a následně osvobozené – modré.

V době vzniku této zprávy dochází k pozemním bojům ve východní části země, konkrétně v Charkovské, Doněcké, Luhanské, Záporožské a Chersonské oblasti (viz silná červená linie, mapa 1).⁹

⁷ BBC, Ukraine in maps, 19. prosince 2025, [url](#); Moscow Times, Russian Army Makes Biggest Territorial Gains in 2025 Since First Year of Full-Scale Invasion, 2. ledna 2026, [url](#)

⁸ BBC, Ukraine in maps, 19. prosince 2025, [url](#)

⁹ BBC, Ukraine in maps, 19. prosince 2025, [url](#); Institute for the Study of War, Interactive Map, k 23. lednu 2026, [url](#). Od května 2024 udržují ruské jednotky kontrolu nad menším příhraničním územím v Charkovské oblasti, obsazeným během ofenzívy v okolí města Vovčansk. Ruské síly rovněž kontrolují menší příhraniční území v Sumské oblasti na severovýchodě Ukrajiny.

Bojové akce se v současné době odehrávají zejména v zóně v okolí frontové linie (viz mapa 1) vedoucí od hranic s RF na severovýchodě, podél hranic mezi Luhanskou a Charkovskou oblastí, přes Doněck a Záporoží, dále podél Dněpru v Chersonské oblasti až k Černému moři a na severu Charkovské oblasti a v příhraničních okresech Sumské oblasti.¹⁰ Ač se frontová linie v době vzniku této zprávy jeví jako stabilizovaná, ruské jednotky si udržují iniciativu s cílem získat kontroly nad celou Doněckou oblastí, a tedy víceméně nad celou oblastí Donbasu. Boje se soustřeďují především v pásu tzv. opevněných měst, jako jsou Kramatorsk, Slovjansk a Konstantinovka.¹¹

Od jara 2022 proběhlo několik snah o mírové urovnání konfliktu bez hmatatelného výsledku nebo s následným kolapsem dohody, např. po rozhovorech v Istanbulu v březnu 2022, dohodách o vývozu ukrajinského obilí přes černomořské přístavy v roce 2023 nebo summitu v Džiddě v srpnu 2023. V březnu 2025 začala oficiální bilaterální jednání mezi USA a Ukrajinou a RF o ukončení války. Tato jednání dosud nevedla k dohodě mezi válčícími stranami.¹²

2.2. Vzdušné útoky

Od října 2022 provádí RF rozsáhlé a nepřetržité letecké útoky pomocí raket a dronů, které se zaměřují nejen na vojenské a průmyslové cíle, ale i na civilní a energetickou infrastrukturu. Vzrůstající počty útoků jsou patrné z analýzy CSIS, podle které čelila Ukrajina diametrálně vyššímu počtu vzdušných útoků v roce 2025 oproti předcházejícím letům (zejména 2022). Podle dat za rok 2025 je patrné, že vzdušné útoky mají vzrůstající tendenci od května 2025 s mírnými poklesy v určitých měsících, např. částečně v srpnu.¹³

RF konzistentně útočila na objekty kritické infrastruktury, zejména na energetická zařízení. V první fázi od října 2022 do února 2023 bylo na energetická zařízení provedeno nejméně 13 vln útoků raketami dlouhého doletu, které zasáhly objekty kritické infrastruktury v 19 z 24 ukrajinských oblastí a v Kyjevě.¹⁴ Od února 2023 do začátku roku 2024 útoky pokračovaly sice s poněkud nižší intenzitou, ale stále způsobovaly značné škody na energetické infrastruktuře. Od března do srpna 2024 provedla RF 9 velkých vln útoků opět proti energetické infrastruktuře po celé zemi.¹⁵ Na podzim 2024 prudce vzrostl počet útoků dronů, přičemž za měsíc září bylo evidováno 1 330 útoků a za měsíc říjen cca 2 tisíc.¹⁶

Od 1. prosince 2024 do 31. května 2025 zaznamenalo OHCHR 115 útoků na energetickou infrastrukturu, což představuje pokles o 42 % ve srovnání s předchozími šesti měsíci. Od března

¹⁰ BBC, Ukraine in maps, 19. prosince 2025, [url](#); Institute for the Study of War, Interactive Map, k 23. lednu 2026, [url](#)

¹¹ Economist, Ukraine now has the fortress belt it wishes it had in 2022, 7. ledna 2026, [url](#); RFE/RL, Residents Hold On As Kostyantynivka Faces Relentless Russian Strikes, 22. září 2025, [url](#)

¹² RFE/RL, A Chronology of Ukraine Peace Deals, 14. srpna 2025, [url](#), BBC, High stakes but low expectations for Ukraine talks with Russia and US, 23. ledna 2026, [url](#)

¹³ CSIS, Russian Firepower Strike Tracker: Analyzing Missile Attacks in Ukraine, [url](#)

¹⁴ UN Human Rights Monitoring Commission in Ukraine, Attacks on Ukraine's Energy Infrastructure: Harm to the Civilian Population, září 2024, [url](#), s. 2-3

¹⁵ UN Human Rights Monitoring Commission in Ukraine, Attacks on Ukraine's Energy, září 2024, [url](#), s. 2-3.

¹⁶ OHCHR, Report on the human rights situation in Ukraine: 1 December 2024-31 May 2025, 30. června 2025, [url](#), 5-6

2025 se rozsah útoků omezil z celého státu na konkrétní oblasti. Od poloviny března do poloviny dubna 2025 počet útoků dále poklesl, což se časově shodovalo s oznámením průměří pro tento typ útoků, ač samotné ostřelování kritické infrastruktury úplně nepřestalo.¹⁷

Zatímco v roce 2022 podnikala RF velké letecké útoky (tzv. vlny) přibližně jednou za měsíc s asi 100 útočnými objekty (drony, rakety apod.), v roce 2025 se snížila frekvence mezi útoky v průměru na 8 dní a paralelně rostl počet útočných objektů až na průměrných 370 (viz tabulka 1).¹⁸

Tabulka 1: Vlny vzdušných útoků

Rok	Počet vln	Průměrný počet dní mezi vlnami	Průměrná velikost vlny
2022	2	31.0	103.0
2023	22	17.2	58.9
2025	33	8.1	364.4
2024	31	11.3	113.3

V roce 2025 útočily ruské jednotky v průměru 4,4 tisíce až 5 tisíce drony nebo balistickými raketami měsíčně, což je spojeno se zvýšenými výrobními kapacitami ruského zbrojního průmyslu a relativně nízkými náklady na výrobu dronů na bázi íránského dronu Šáhíd.¹⁹ Vysoká intenzita útoků je patrná zejména ve frontových oblastech na východní Ukrajině, ale v posledních 18 měsících roste počet a intenzita koordinovaných vzdušných útoků i na západní Ukrajině.²⁰

Indikativní přehled o rozsahu a intenzitě vzdušných útoků v jednotlivých oblastech poskytuje statistika Air-alarms.in.ua, interaktivní stránka stejnojmenného neziskového projektu. Air-alarms.in.ua agreguje data z různých oficiálních i neoficiálních kanálů vzdušné výstrahy, včetně oficiálního kanálu Air Alert. Státní systém vzdušné výstrahy se spouští při potenciální hrozbě: zaznamenané odpálení raket, vzlet stíhacích letadel z ruského nebo běloruského území, aktivita dronů nebo útoky v pohraničních oblastech. Poplachy mohou být spuštěny i v případě, že neexistuje potvrzená hrozba, ale existuje možná hrozba, např. vzlety stíhacích letadel, které mohou potenciálně nést rakety schopné zasáhnout jakýkoliv cíl na ukrajinském území. Níže je zaznamenaný přehled leteckého poplachu v období 1. ledna 2025 až 31. prosince 2025 ve zkoumaných oblastech. Tabulka 2, která vychází z údajů z Air-alarms.in.ua, popisuje celkový počet spuštění systému protivzdušné výstrahy a celkovou dobu jejího trvání.²¹

¹⁷ OHCHR, Report on the human rights situation in Ukraine, 30. června 2025, [url](#), s. 6-7

¹⁸ Jensen, B.; Atatalan, Y., Tiersten-Nyman, E., The New Salvo War. 31. července 2025, [url](#); Jensen, B.; Atatalan, Y., Russia's Massed Strikes: The Strategy of Coercion by Salvo. 9. září 2025, [url](#)

¹⁹ Al Jazeera, Charting the past year of Russian drone and missile attacks on Ukraine, 9. září 2025, [url](#); ABC, Ukraine war situation update | 29 November – 5 December 2025, 12. listopadu 2025, [url](#); RFE/RL, Ukrainian Air Defenses Race To Stay Ahead Of Evolving Russian Threats, 30. prosince 2025, [url](#); Gwara Media, Russia shifts to massive waves of drone strikes, overwhelming Ukrainian air defense with numbers, decoy tactics, 18. července 2025, [url](#)

²⁰ Např. Kyiv Independent, 2 killed, 38 injured as Russia launches missile, drone attacks striking Ukrainian cities far from front line, 12. července 2025, [url](#).

²¹ Air-alarms.in.ua, Number of alarms, [url](#)

Tabulka 2: Aktivace systému protivzdušné výstrahy obyvatelstva a jeho trvání v roce 2025²²

Oblast	Počet spuštění výstrahy	Celkové trvání (hodiny)
Černovická	142	156
Chmelnycká	229	358
Ivanofrankivská	133	147
Kyjevská	801	1702
Kyjev	511	704
Lvovská	140	155
Rovenská	191	293
Ternopilská	152	192
Vinnycká	360	580
Volyňská	148	198
Zakarpatská	126	115
Žytomyrská	398	873

Počet výstrah a doba jejich trvání je celkově nižší v porovnání s oblastmi na severu (u hranic s RF), jihu a východě země, viz tabulka 3. Ač Kyjev a Kyjevská oblast patří k hlavním cílům vzdušných útoků a ruské útoky používají taktiku zahlcení ukrajinské protivzdušné obrany, řadí se protivzdušná obrana hlavního města mezi nejlépe chráněná území.²³

Tabulka 3: Aktivace systému protivzdušné výstrahy obyvatelstva a jeho trvání v roce 2025²⁴

Oblast	Počet spuštění výstrahy	Celkové trvání (hodiny)
Čerkaská	881	1502
Černihivská	1161	3671
Dněpropetrovská	1660	4684
Doněcká	1427	6199
Charkovská	2106	4807
Chersonská	1013	1371
Kirovohradská	953	1450
Mykolajivská	951	1246
Oděská	869	945
Poltavská	1293	2 640
Sumská	1807	5880
Záporožská	1829	2909

²² Air-alarms.in.ua, Number of alarms, n.d., [url](#)

²³ Jamestown Foundation, Moscow Targeting Ukrainian Civilians to Break Kyiv, 20. ledna 2026, [url](#); The National Interest, Russia Just Launched a Massive Drone Attack on Kyiv, 12. června 2025, [url](#)

²⁴ Air-alarms.in.ua, Number of alarms, n.d., [url](#)

2.3. Přehled počtu explozí podle sledovaných oblastí

Rozsah útoků na sledované oblasti dokumentují projekty ACLED a Air-alarms.in.ua. Druhý uvedený zdroj agreguje celková data počtu explozí po vzdušných útocích z veřejně dostupných zdrojů. Air-alarms.in.ua kóduje exploze jako jakékoli předem neplánované výbuchy související s vedením nepřátelských akcí jak obranného, tak útočného charakteru, např. raketové útoky, operace protivzdušné obrany nebo jiné výbuchy.²⁵ Projekt ACLED shromažďuje informace o bezpečnostních incidentech a úmrtích v důsledku války z různých zdrojů, včetně ukrajinských obranných sil, médií, organizací nebo výzkumné komunity. Informace jsou shromažďovány ve veřejně přístupné databázi, která je průběžně aktualizována.²⁶ Rozdíly v počtech a lokalitách explozí mezi oblastmi vzdálenějšími od frontové linie a frontovými regiony jsou patrné z mapy ACLED (mapa 2).

Tabulka 4: Útočné i obranné exploze podle regionů v roce 2025

Oblast	Air-alarms.in.ua ²⁷	ACLED ²⁸
Černovická	6	4
Chmelnycká	50	43
Ivanofrankivská	27	24
Kyjevská	83	222
Kyjev	225	228
Lvovská	28	29
Rovenská	13	18
Ternopilská	11	14
Vinnycká	11	12
Volyňská	22	16
Zakarpatská	0	2
Žytomyrská	21	36

2.4. Civilní oběti

V prosinci 2025 podle OHCHR přesáhl celkový počet civilních obětí 55 tisíc. Přibližně 15 tisíc osob bylo zabito a přes 39 tisíc zraněno. OHCHR poukazuje na to, že existují významné počty nehlášených obětí, zejména z jara 2022, kdy byl podle odhadů zabit velký počet civilistů v oblastech, které jsou v současné době pod ruskou kontrolou. Většina z 55 tisíc obětí byla zabita nebo zraněna při útocích dronů, raket a střel v blízkosti frontové linie v oblastech kontrolovaných ukrajinskou vládou. V porovnání s předchozími lety se rok 2025 stal rokem s největším počtem civilních obětí, s výjimkou roku 2022. Kvůli bojům bylo zabito nejméně

²⁵ Air-alarms.in.ua, Questions and answers, n.d., [url](#)

²⁶ ACLED, About ACLED, n.d., [url](#)

²⁷ Air-alarms.in.ua, Number of reports of explosion in the media, n.d., [url](#)

²⁸ ACLED, Ukraine Conflict Monitor, Interactive map, n.d., [url](#)

2 514 civilistů a dalších 12 142 jich bylo zraněno, a to v 97 % případů na území kontrolovaném Ukrajinou a v 63 % ve frontových oblastech.²⁹

ACLED zdokumentoval vyšší počty obětí v Kyjevské oblasti a hlavním městě Kyjev (viz tabulka 5). V roce 2025 si v západních a centrálních oblastech vyšší desítky obětí vyžádal vzdušný útok v Ternopilu (oblastní centrum Ternopilské oblasti), kde v listopadu 2025 po zásahu obytných domů zemřelo přes 35 obětí.³⁰

Tabulka 5: Počty obětí ve sledovaných oblastech podle ACLED (1. 1. 2025 – 31. 12. 2025)³¹

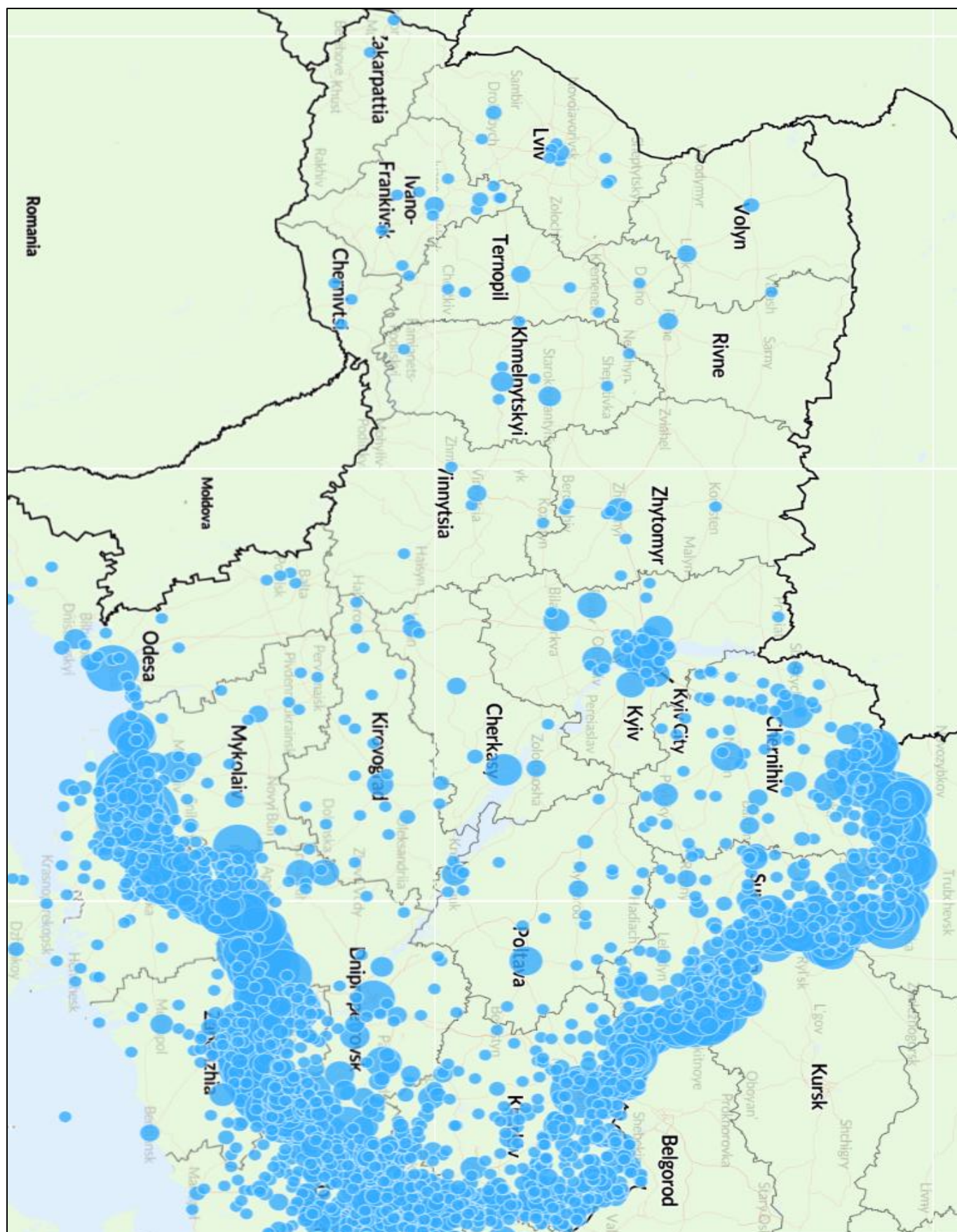
Oblast	Počet obětí
Černovická	2
Chmelnycká	10
Ivanofrankivská	2
Kyjevská	32
Kyjev	176
Lvovská	6
Rovenská	0
Ternopilská	38
Vinnycká	2
Volyňská	2
Zakarpatská	0
Žytomyrská	19

²⁹ OHCHR, 2025 deadliest year for civilians in Ukraine since 2022, UN human rights monitors find, 12. ledna 2026, [url](#)

³⁰ Administrativní centrum oblasti město Ternopil bylo cílem vzdušného útoku v listopadu 2025. Při útoku, který zasáhl obytné panelové domy, zemřelo podle odhadů až 34 obětí a několik desítek zraněných. Blíže viz Česká republika, Ministerstvo vnitra/OAMP, Bezpečnostní situace v Ternopilské oblasti, 10. prosince 2025.

³¹ Air-alarms.in.ua, Number of alarms, n.d., [url](#)

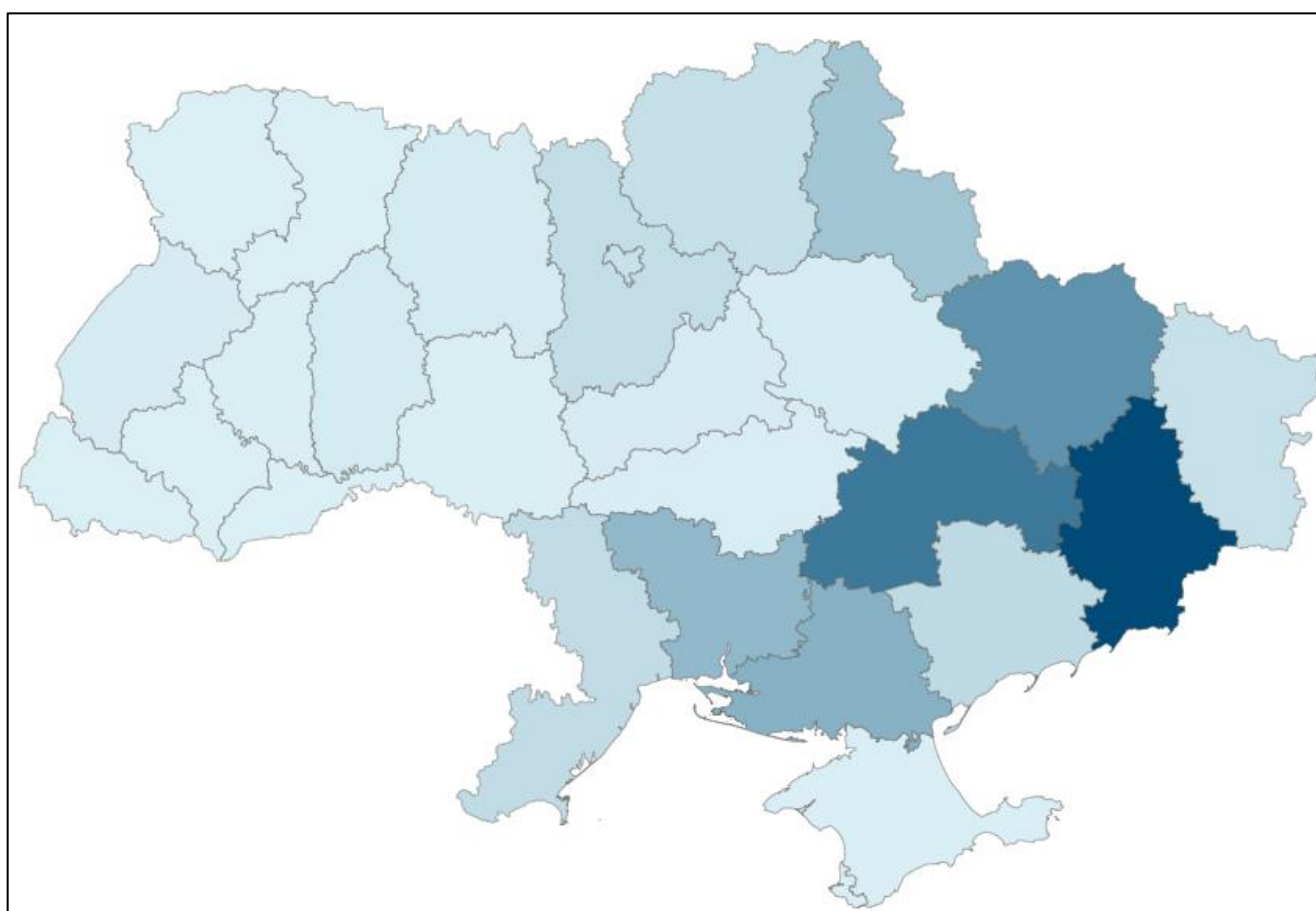
Mapa 2: Počet vzdušných útoků na Ukrajině v období 1. 1. 2025 - 31. 12. 2025
(ACLED, Ukraine Conflict Monitor, k 1. lednu 2026, [url](#))

2.5. Dopad konfliktu na infrastrukturu

Analytická společnost ACAPS, která se zabývá analýzou pro humanitární organizace, shromažďuje a analyzuje data k ukrajinskému konfliktu.³² ACAPS shromáždil celkově 26 tisíc případů zničené nebo částečně zničené infrastruktury (průmyslová zařízení, vzdělávací zařízení, elektrická distribuční síť, zdravotnická zařízení apod.) napříč zemí od počátku konfliktu. Největší podíl představuje průmyslová infrastruktura (21 %), vzdělávací zařízení (20 %), elektrické rozvodny (12 %), vládní budovy (9 %) a rozvodny zemního plynu (8 %). Rozsah zničení infrastruktury napříč celým územím je vyjádřen na mapě (viz mapa 3), kde oblasti s rozsáhlejším poškozením/zničením infrastruktury mají tmavší barvu.

Mapa 3: Rozsah poničení infrastruktury
(ACAPS, Interactive dashboards, Recorded Facility Damages, [url](#))

Z analýzy vyplývá daleko rozsáhlejší poškození infrastruktury ve frontových oblastech. Např. nejpostiženějšími rajóny (správní jednotka ekvivalentní okresům v ČR) s nejvyšším počtem zaznamenaných zničení/poškození jsou Nikopolský (2,7 tisíc případů) v Záporožské oblasti, Kramatorský (2,5 tisíc případů) v Doněčké oblasti, Charkovský (1,3 tisíc) v Charkovské oblasti a Chersonský (1,2 tisíc) v Chersonské oblasti.³³

³² ACAPS, About Us, n.d., [url](#)

³³ ACAPS, Interactive dashboards, Recorded Facility Damages, n.d., [url](#)

Tabulka 6: Zničená infrastruktura ve sledovaných oblastech podle ACAPS³⁴

Oblast	Případy zničené infrastruktury (2022-2024)	Případy zničené infrastruktury (2025)
Černovická	8	4
Chmelnycká	182	61
Ivanofrankivská	24	11
Kyjevská	683	222
Kyjev	554	228
Lvovská	152	61
Rovenská	22	1
Ternopilská	43	28
Vinnycká	55	13
Volyňská	24	17
Zakarpatská	12	9
Žytomyrská	210	28

Zdroje popisují intenzivní ostřelování ukrajinské kritické infrastruktury (elektrická, vodní, tepelná) během celého roku 2025, které se projevila rozsáhlými odstávkami napříč celým územím. Intenzivní ostřelování probíhalo v podzimních měsících (říjnu, listopadu, prosinci). Dodávky elektřiny byly omezené a nepředvídatelné, zejména v hlavním městě, v oblastech hraničících s RF, přístavním městě Oděsa (konkrétně v prosinci)³⁵ a v místech poblíž frontových linií, která jsou bez elektrické energie de facto nepřetržitě.³⁶

V říjnu, listopadu a prosinci 2025 čelily výpadkům dodávek elektřiny, vody nebo tepla i západoukrajinské oblasti,³⁷ ale přerušení těchto dodávek trvalo kratší dobu ve srovnání s jinými oblastmi.³⁸ Útoky podle zprávy norského Landinfo cílily v západoukrajinských oblastech primárně na oblastní centra a vedly k přerušení dodávek tepla, vody a elektřiny.³⁹ Ruské útoky se podle analýz snažily paralyzovat dodávky elektřiny proudící ze západních do východních oblastí.⁴⁰ Podle prosincového článku BBC je přibližně 50–60 % ukrajinské elektřiny vyráběno jadernými elektrárnami ve středních a západních oblastech země.⁴¹

³⁴ ACAPS, Interactive dashboards, Recorded Facility Damages, n.d., [url](#)

³⁵ Christina Science Monitor, Their power grid under attack, Ukrainians struggle with a long, cold winter, 16. ledna 2026, [url](#); CNN, ‘No reason to stop living’: Ukrainians find ways to cope with power cuts as Russia pounds the energy system, 2. ledna 2026, [url](#); UN News, Ukraine: Attacks disrupt heating as temperatures plunge, 31. prosince 2025, [url](#)

³⁶ IMPACT, Ukraine’s Winter Power Outages: Heightened Risks for Displaced Communities, 29. prosince 2025, [url](#); Inter Press Service, Ahead of Brutal Winter Season, Intensified Attacks Cripple Basic Services Across Ukraine, 18. prosince 2025, [url](#)

³⁷ Hromardske, Russian missiles and drones hit power plants in western Ukraine, 30. října 2025, [url](#)

³⁸ Green Deal Ukraine, Electricity and gas supply in Ukraine: Winter 2025/26, 26. listopadu 2025, [url](#)

³⁹ Landinfo, Ukraina Sikkerhetssituasjonen i seks vestlige fylker, 29. září 2025, [url](#), s. 4

⁴⁰ Meduza.io, How Russia’s winter attack campaign threatens to fracture Ukraine’s power grid, 19. ledna 2026, [url](#); Christina Science Monitor, Their power grid under attack, 16. ledna 2026, [url](#)

⁴¹ BBC, Ukraine struggling to keep lights on under Russian attack, says energy boss, 16. prosince 2025, [url](#); BBC, Ukraine is battling to keep the lights on, this nuclear plant is vital in the fight, 22. ledna 2026, [url](#)

3. IDPs a navrátilci

Od července 2025 spadá agenda IDPs pod ministerstvo sociální politiky, rodiny a jednoty (MSP). Do reorganizace v roce 2024 se agendou IDPs zabývalo ministerstvo pro reintegraci a následně krátce ministerstvo zodpovědné za rozvoj komunit a teritorií. Podle zdroje MSP nyní zaujímá v agendě aktivnější postoj a vypracovává novou strategii pro vnitřní vysídlení a digitální platformu tzv. „IDP pathway“, jejímž cílem je zefektivnit přístup k roztržštěným systémům státní podpory a poskytnout IDPs podporu v každé fázi vysídlení – od evakuace až po integraci.⁴²

Na úrovni jednotlivých oblastí existují koordinační skupiny (dále viz kap. 3.2). Například ve Lvovské oblasti je koordinační centrum zřízené správou oblasti a je zodpovědné za koordinaci na místní správní úrovni (tzv. hromady).⁴³ Na místní úrovni existují tzv. rady IDPs (IDPs council), které jako konzultační a poradní orgán podporují místní úřady v oblasti zajištění a ochrany práv i zájmů IDPs. Před ruskou invazí byly ustanoveny primárně v Doněcké a Luhanské oblasti.⁴⁴

3.1. IDPs a integrace

K prosinci 2025 úřady zaregistrovaly přibližně 3,71 mil. IDPs. IDPs primárně pobývaly v oblastech v Dněpropetrovské (560 tisíc, 15 %) a Charkovské oblasti (463 tisíc, 12 %). Přes polovinu IDPs podle IOM pochází z oblastí částečně nebo zcela okupovaných RF (57 %). Hlavní město Kyjev (341 tisíc, 9 %) a okolní Kyjevská oblast (311 tisíc, 8 %) hostily třetí a čtvrtý nejvyšší podíl IDPs. Jedna třetina IDPs (1,27 mil.; 34 %) bydlela v rajonech na frontové linii. Mezi dubnem 2024 a březnem 2025 se podíl IDPs k populaci zvýšil z 10,7 % na 11,9 %. Od března do prosince 2025 zůstal stabilní. Většina vnitřně vysídlených osob nadále čelí dlouhodobému vysídlení, přičemž 71 % z nich je vysídleno již více než dva roky.⁴⁵

V západních oblastech Ukrajiny pobývalo podle odhadů jednoho ze zdrojů přibližně 500 tisíc IDPs, srov. s údaji prezentovanými IOM. Celkový počet IDPs v roce 2025 dosahoval přibližně poloviny počtu IDPs z roku 2022. Mezi IDPs v západoukrajinských oblastech převažují ženy a děti.⁴⁶ V západoukrajinských oblastech je nejvíce IDPs registrováno ve Lvovské oblasti (viz mapa 4). IDPs pobývají především v oblastních centrech, kromě Lvova taktéž např. Ivano-Frankivsku.⁴⁷ Ve Lvovské oblasti je podle zdrojů evidováno přibližně 203 tisíc IDPs, srov. s oficiálními registrovanými IDPs uváděnými IOM (viz mapa 4), ale IDPs migrují, neregistrují se nebo opouštějí zemi.⁴⁸ Obecně je Lvov pro IDPs atraktivní díky své blízkosti

⁴² Analytik – mezinárodní organizace, online, 24. listopadu 2025; Ukrajina, MPS, Ministry of Social Policy, Family and Unity develops IDP Pathway digital tool to support individuals from evacuation to integration, 11. listopadu 2025, [url](#)

⁴³ Projektoví manažeři mezinárodní neziskové organizace 1, Lvov, 10. listopadu 2025

⁴⁴ IDP Council, IDP Councils, [url](#); UNHCR, Displaced themselves, and now advocating for the rights and durable solutions for all internally displaced in communities across Ukraine, 20. srpna 2024, [url](#)

⁴⁵ IOM, Ukraine Internal Displacement Report General Population Survey Round 22, leden 2026, [url](#), s. 2-3

⁴⁶ Projektoví manažeři lvovské pobočky neziskové organizace 2, Lvov, 10. listopadu 2025

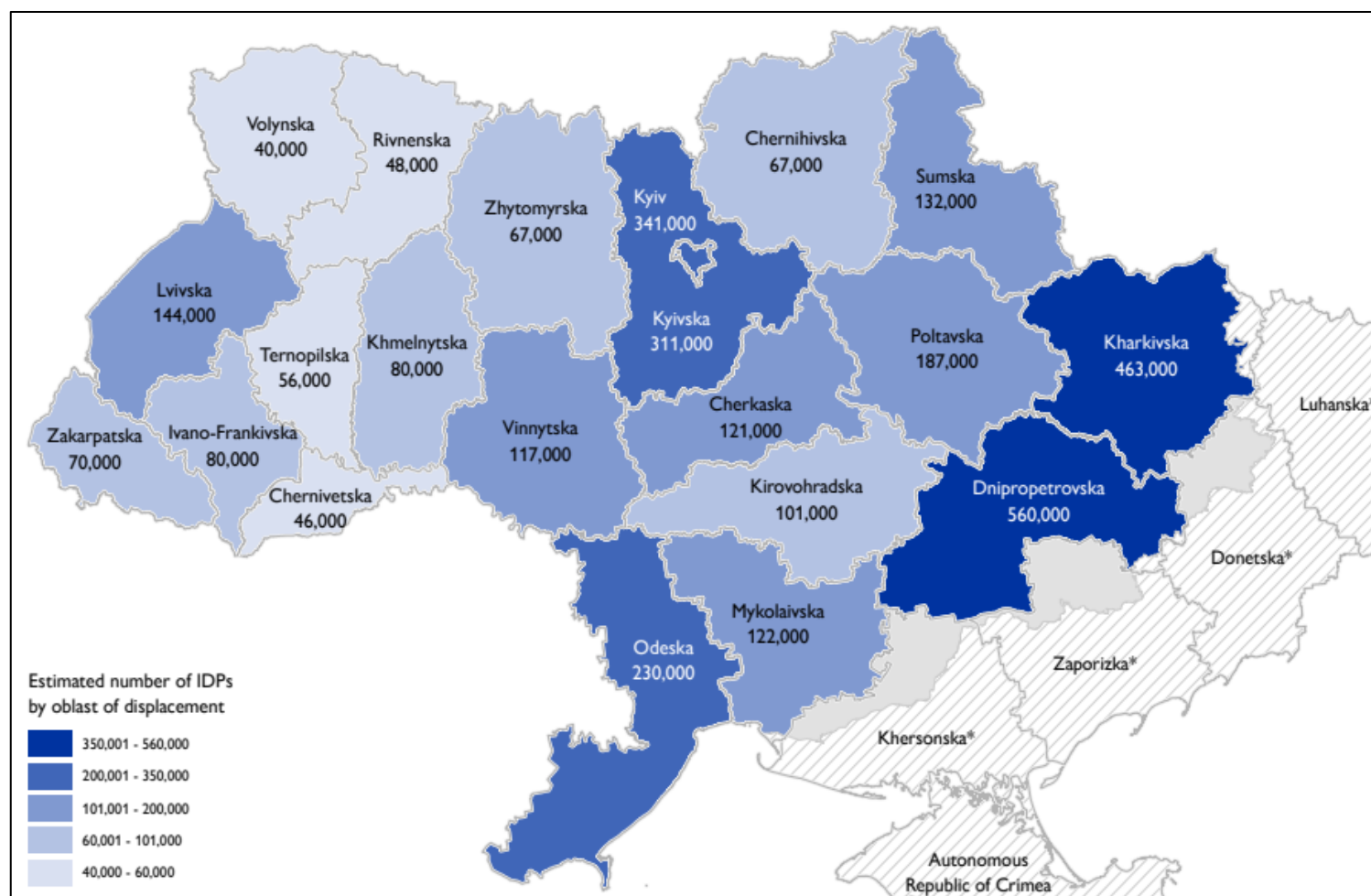
⁴⁷ Projektoví manažeři lvovské pobočky neziskové organizace 2, Lvov, 10. listopadu 2025

⁴⁸ Projektový manažer – Rokada, Lvov, 11. listopadu 2025; Projektový manažer mezinárodní neziskové organizace 4, Kyjev, 13. listopadu 2025

k hranicím a své bezpečnosti.⁴⁹ Podle odhadu neziskové organizace se relokovalo jen do samotného Lvova až 100 tisíc IDPs z celkového počtu 203-205 tisíc IDPs v oblasti.⁵⁰ Přes negativní demografický vývoj v celé zemi populace Lvova vzrostla od roku 2022 díky příchodu IDPs na 1 mil.⁵¹

Od roku 2022 lze pozorovat druhotný pohyb osob mezi IDPs také z ekonomických důvodů. Kupříkladu ti, kteří se relokovali do Kyjeva, čelí vysokým životním nákladům, např. cenám jídla, pohonných hmot a dopravy, a volí následně další migraci do západoukrajinských oblastí.⁵² Sekundární migrace a neochota registrovat se podle zdrojů komplikuje přesné vyčíslení počtu IDPs. Registrace osob jako IDPs (viz kap. 3.2.) není povinná a některé skupiny, např. muži v odvodovém věku podléhající mobilizaci, se registraci vyhýbají.⁵³ Část vysídlených osob se neregistruje jako IDPs z důvodu malé nebo žádné přidané hodnoty IDP certifikátu.⁵⁴

Mapa 4: Počty IDPs na území kontrolovaném centrální vládou
(IOM, Ukraine Internal Displacement 22, leden 2026, [url](#))

⁴⁹ Projektový manažer – Rokada, Lvov, 11. listopadu 2025

⁵⁰ Projektový manažer l'vovské pobočky neziskové organizace 2, Lvov, 10. listopadu 2025

⁵¹ Economist, War is blasting Ukraine's border city of Kharkiv but boosting Lviv, 3. listopadu 2025, [url](#)

⁵² Projektový manažer mezinárodní neziskové organizace 4, Kyjev, 13. listopadu 2025

⁵³ Poradce vedení správy oblasti, Kyjev, 13. listopadu 2025

⁵⁴ Projektový manažer mezinárodní neziskové organizace 3, Kyjev, 12. listopadu 2025

Tenze, zejména v západoukrajinských oblastech, mezi místní komunitou a IDPs mají spíše anekdotický charakter,⁵⁵ případně se objevily v prvních měsících války nebo byly živeny ruskými dezinformacemi, např. údajné obviňování ruskojazyčného obyvatelstva za invazi.⁵⁶ Zdroj tenzí s lokální komunitou podle jednoho ze zdrojů pramení z pocitu preferenčního přístupu IDPs k některým službám.⁵⁷ Současně podle průzkumu IOM přes 39 % IDPs plánuje v místě relokace zůstat a integrovat se.⁵⁸

Ač se podle zdrojů objevují jazykové⁵⁹ a případně sociokulturní otázky,⁶⁰ jež mají často sensitivní povahu, zejména kvůli užívání jazyka agresora, obecně je patrná vzrůstající tendence užívání ukrajinštiny i mezi IDPs z východních oblastí.⁶¹ Zároveň v současné době dosáhly větší míry evakuace oblasti s vysokým podílem ukrajinskojazyčného obyvatelstva, např. Sumské, Černihivské, Záporožské nebo Chersonské, a jazyková otázka není v současné době relevantní.⁶² Přesto představuje užití ruštiny v západoukrajinských oblastech, zejména Lvovské a Ivanofrankivské, velmi citlivé téma, ale v oblastech hraničících s Běloruskem, např. Volyňské, či Rovenské, není otázka ruského jazyka vnímání až tolik sensitivně.⁶³ V centrálních oblastech, např. Kyjev, není využívání ruštiny vnímáno jako problém.⁶⁴

3.2. Registrace vnitřně vysídlených osob

Osoba se může registrovat jako IDPs na základě místa svého pobytu a registrace obvykle probíhá již během evakuace.⁶⁵ Například ve Lvovské oblasti poskytují IDPs základní pomoc, včetně lékařské a psychologické, dobrovolníci již na vlakovém nádraží.⁶⁶

Nárok na registraci jako IDPs mají osoby:⁶⁷

- které byly po 1. lednu 2022 vysídleny (nebo opakovaně vysídleny) z oblastí uvedených na seznamu území,⁶⁸ kde probíhají (probíhaly) nepřátelské akce nebo která byla dočasně okupována RF;

⁵⁵ Analytik – mezinárodní organizace, online, 24. listopadu 2025

⁵⁶ Projektový manažer – Rokada, Lvov, 11. listopadu 2025

⁵⁷ Analytik – mezinárodní organizace, online, 24. listopadu 2025

⁵⁸ IOM, Ukraine Internal Displacement Report General Population Survey Round 22, leden 2026, [url](#), s. 2

⁵⁹ Projektoví manažeri mezinárodní neziskové organizace 1, Lvov, 10. listopadu 2025; Projektový manažer – Rokada, Lvov, 11. listopadu 2025; Analytik – mezinárodní organizace, online, 24. listopadu 2025

⁶⁰ Projektový manažer – Rokada, Lvov, 11. listopadu 2025; Analytik – mezinárodní organizace, online, 24. listopadu 2025, Projektový manažer mezinárodní neziskové organizace 3, Kyjev, 12. listopadu 2025. Anekdoticke se sociokulturní aspekty projevovaly spíše na venkově, např. faktor jiných kulturních nebo náboženských návyků osob z východních částí země.

⁶¹ Projektový manažer – Rokada, Lvov, 11. listopadu 2025. Poslední větší evakuace byla provedena v květnu 2024 a týkala se obyvatel Doněcké, Charkovské, Chersonské, Sumské a Záporožské oblasti. OCHA, Humanitarian Needs and Response Plan Ukraine 2025, 16. ledna 2025, [url](#)

⁶² Projektový manažer – Rokada, Lvov, 11. listopadu 2025

⁶³ Projektoví manažeri mezinárodní neziskové organizace 1, Lvov, 10. listopadu 2025

⁶⁴ Projektoví manažeri mezinárodní neziskové organizace 1, Lvov, 10. listopadu 2025; Poradce vedení správy oblasti, Kyjev, 13. listopadu 2025

⁶⁵ Projektoví manažeri lvovské pobočky neziskové organizace 2, Lvov, 10. listopadu 2025

⁶⁶ Projektoví manažeri lvovské pobočky neziskové organizace 2, Lvov, 10. listopadu 2025

⁶⁷ MSP, To the internally displaced persons, [url](#).

⁶⁸ Blíže viz Ukrajina, MPS, Family and Unity of Ukraine, Pro zatverdžennja Pereliku těritorij, na jakich vedut'sja (velisja) bojovi diji abo timčasovo okupovanich Rosijs'koju Feděracieju, № 376 z 28. února 2025, [url](#)

- jejichž bydliště bylo zničeno nebo je neobyvatelné a informace o tom byla zapsána do státního registru poškozeného a ztraceného majetku (je-li to technicky možné), resp. o poškození nebo zničení existuje potvrzení vydané místním samosprávným orgánem, a pokud takové potvrzení neexistuje, potvrzení vydané oblastní státní (vojenskou) správou;
- dítě narozené IDPs, jehož údaje byly zahrnuty do jednotné informační databáze IDPs.

Státní seznam území, kde probíhají nebo probíhaly nepřátelské akce nebo se jedná o TOT, je pravidelně aktualizován.⁶⁹ Například obyvatel Kyjeva, který přesídlil do Lvova, nemá nárok na status IDPs, jestliže jeho obydlí nebylo poškozeno během konfliktu.⁷⁰ Podle jednoho ze zdrojů může mít pozdní aktualizace oficiálního seznamu okupovaných území nebo území, na nichž probíhají aktivní nepřátelské akce v některých případech za následek zpoždění při registraci jako IDPs.⁷¹ Nicméně registrace osoby jako IDPs není povinností stejně tak, jako není povinností být registrován v místě nového pobytu, a nelimituje přístup ke státním službám.⁷²

Osoba se může registrovat jako IDPs buď skrze aplikaci DIIA, nebo osobně přes místní úřady (CNAP, místní pobočky penzijního fondu, místní odbor sociální ochrany/místní samospráva).⁷³ IDPs se mohou registrovat fyzicky např. v CNAP, které fungují na principu tzv. one-stop shop a kde získají základní informace (např. kam se obrátit, kde získat pomoc, důchody). CNAP má širokou síť center napříč oblastmi. V dokladu totožnosti je zaznamenáno místo pobytu, resp. trvalé bydliště. Na základě těchto informací je osoba registrována jako IDPs.⁷⁴ Po samotné registraci získává osoba certifikát IDPs, který je vyžadován při přístupu k pomoci ze strany státních institucí i některých mezinárodních organizací / neziskových organizací.⁷⁵

Předpokladem pro registraci přes DIIA a využití digitálních služeb jsou nové doklady totožnosti. Osoby, které disponují pouze doklady totožnosti staršího typu, nemají přístup ke státní platformě digitálních služeb a musí využít fyzické registrace. V takových případech je současně poskytována podpora při získání nového občanského průkazu nebo mezinárodního biometrického cestovního dokladu.⁷⁶

Při registraci je třeba předložit doklad totožnosti (občanský průkaz nebo cestovní doklad) a tzv. daňové identifikační číslo (jestliže je k dispozici), případně další doklady/dokumenty prokazující místo pobytu, např. vojenská knížka, doklad o vlastnění nemovitosti apod. Nezletilí

⁶⁹ Projektový manažer – Rokada, Lvov, 11. listopadu 2025; Právník – Donbas SOS, Kyjev, 12. listopadu 2025

⁷⁰ Projektoví manažeři lvovské pobočky neziskové organizace 2, Lvov, 10. listopadu 2025

⁷¹ Analytik – mezinárodní organizace, online, 24. listopadu 2025

⁷² Projektový manažer – Rokada, Lvov, 11. listopadu 2025; Projektový manažer mezinárodní neziskové organizace 3, Kyjev, 12. listopadu 2025

⁷³ Projektoví manažeři lvovské pobočky neziskové organizace 2, Lvov, 10. listopadu 2025; Projektoví manažeři mezinárodní neziskové organizace 1, Lvov, 10. listopadu 2025; Projektový manažer – Rokada, Lvov, 11. listopadu 2025; Ukrajina, MPS, Residence assistance for IDPs: where and how to apply, 23. července 2025, [url](#)

⁷⁴ Projektoví manažeři mezinárodní neziskové organizace 1, Lvov, 10. listopadu 2025

⁷⁵ Ukraine is Home, For Internally Displaced People, [url](#)

⁷⁶ Projektový manažer mezinárodní neziskové organizace 3, Kyjev, 12. listopadu 2025; Projektoví manažeři lvovské pobočky neziskové organizace 2, Lvov, 10. listopadu 2025

musí předložit rodný list spolu s daňovým identifikačním číslem.⁷⁷ Daňové identifikační číslo je identifikovatelné ve všech státních finančních systémech. Zranitelné skupiny mohou potřebovat další lékařské doklady k potvrzení zdravotního postižení nebo zvláštních potřeb (osvědčení o invaliditě, doklady o důchodovém statusu, doklad o opatrovnictví apod.). Požadavky na doklady/dokumenty se mohou mírně lišit podle konkrétní obce a kategorie příjemce.⁷⁸

Podle jednoho ze zdrojů lze považovat registraci za jednoduchý a nepříliš komplexní proces, např. přes DIIA. Nicméně praktický přístup a porozumění zůstávají mezi populací nerovnoměrné, zejména u starších osob, osob bez přístupu k digitálním technologiím nebo s ohledem na přerušování dodávek elektřiny v některých regionech, zejména na severu, jihu a východě Ukrajiny.⁷⁹ Dalším faktorem ztěžující přístup k registraci je případná ztráta/zničení dokumentů při útěku.⁸⁰ Současně na Ukrajině existují skupiny se specifickými potřebami, např. Romové, které často nedisponují žádnými doklady.⁸¹

3.3. Přístup ke službám

Přístup ke službám a jejich dostupnost jsou obecně stejné pro místní obyvatele, navrátilce i IDPs a služby jsou obecně dostupné pro místní i pro IDPs, ač se objevují určité specifické problémy (viz níže).⁸² Oproti místní populaci mají IDPs některé drobné výhody, jako jsou kratší čekací doby na určité služby, kvóty na volná místa, např. u vzdělávacích (vysokoškolských, předškolních) a zdravotnických institucí. Současně celková situace závisí na další specifické situaci osoby, např. zranitelnosti, nebo situaci v konkrétní oblasti.⁸³ Například kvóty pro IDPs při přijetí na univerzity nebo při přístupu k zdravotní péči, zejména lékům, se mohou v praxi měnit.⁸⁴

Pro přístup k základním službám osoba obvykle potřebuje daňové identifikační číslo, platný doklad totožnosti nebo jiné doklady prokazující totožnost a doklad o registraci bydliště. Pokud osoba nemá doklad o registraci bydliště, může předložit jiný doklad prokazující místo pobytu.⁸⁵ Náboženská příslušnost – včetně skupin jako svědkové Jehovovi nebo Hizb ut-Tahrir – nemá vliv na přístup ke službám.⁸⁶

ACAPS analyzuje také přístup obyvatelstva ke službám pomocí pětibodové škály. Na rozdíl od oblastí na jihovýchodě a východě země jsou všechny sledované oblasti západní a centrální

⁷⁷ MSP, To the internally displaced persons, [url](#)

⁷⁸ Projektový manažer mezinárodní neziskové organizace 1, Lvov, 10. listopadu 2025

⁷⁹ Projektový manažer mezinárodní neziskové organizace 3, Kyjev, 12. listopadu 2025

⁸⁰ Projektový manažer mezinárodní neziskové organizace 3, Kyjev, 12. listopadu 2025; Analytik – mezinárodní organizace, online, 24. listopadu 2025, Právník – Donbas SOS, Kyjev, 12. listopadu 2025

⁸¹ Projektový manažer mezinárodní neziskové organizace 3, Kyjev, 12. listopadu 2025; Analytik – mezinárodní organizace, online, 24. listopadu 2025

⁸² Projektový manažer mezinárodní neziskové organizace 1, Lvov, 10. listopadu 2025

⁸³ Projektový manažer mezinárodní neziskové organizace 1, Lvov, 10. listopadu 2025; Projektový manažer – Rokada, Lvov, 11. listopadu 2025; Právník – Donbas SOS, Kyjev, 12. listopadu 2025; Projektový manažer mezinárodní neziskové organizace 4, Kyjev, 13. listopadu 2025

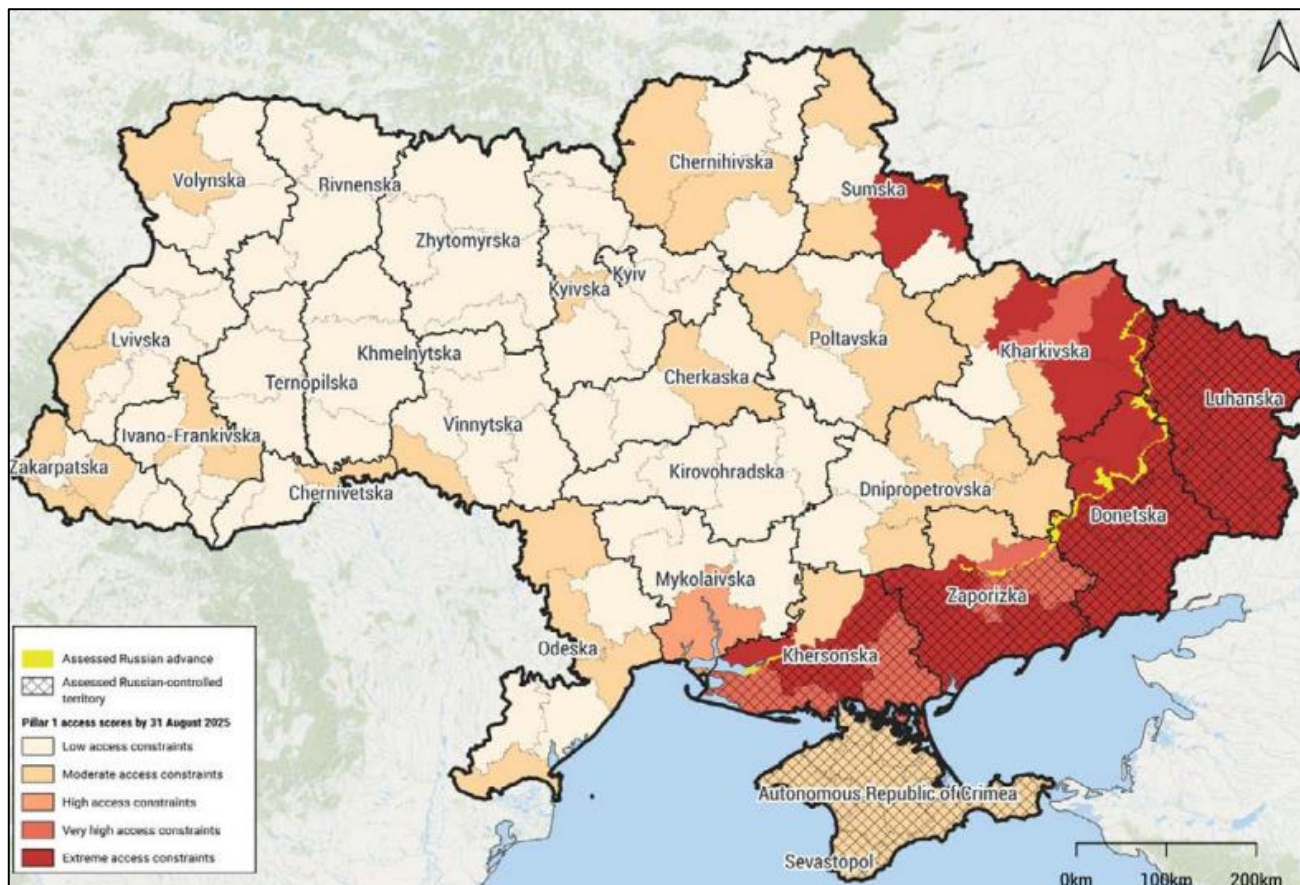
⁸⁴ Právník – Donbas SOS, Kyjev, 12. listopadu 2025

⁸⁵ Právník – Donbas SOS, Kyjev, 12. listopadu 2025

⁸⁶ Právník – Donbas SOS, Kyjev, 12. listopadu 2025

Ukrajiny považovány za oblasti „s malými omezeními přístupu“ (světle žluté zbarvení) nebo „s mírnými omezeními přístupu“ (tmavě žluté zbarvení, viz mapa 5) ke službám a pomoci.⁸⁷

Mapa 5: Omezení obyvatelstva při přístupu k službám a pomoci
(ACAPS, Ukraine: May–August 2025 humanitarian access update, 25. září 2026, [url](#))

OCHA při analýze přístupu humanitárních aktérů uváděla, že pohyb uvnitř země a s tím přístup ke službám primárně ovlivňuje zákaz vycházení v některých frontových oblastech, intenzita bojů a v menší míře nevybuchlá munice či zaminování. Administrativní a byrokratické bariéry zůstávají relativně nízké, stejně jako zásahy do poskytování pomoci nebo bránění civilnímu přístupu ke službám.⁸⁸

3.4. Dokumenty

Problematiku dokumentů zdroje spojovaly s jejich ztrátou/zničením během evakuace, s odchodem z TOT nebo je vztahovaly ke specifickým skupinám.⁸⁹ Například lidé z venkovských oblastí často nemají řádné doklady, včetně dokladů prokazujících vlastnictví nemovitosti. Bez záznamů ve státních registrech je obnovení dokladů totožnosti složité.⁹⁰ Podle

⁸⁷ ACAPS, Ukraine: May–August 2025 humanitarian access update, 25. září 2026, [url](#)

⁸⁸ OCHA, Ukraine: Humanitarian Access Severity Overview (October 2025), 6. listopadu 2025, [url](#)

⁸⁹ Projektoví manažeri Lvovské pobočky neziskové organizace 2, Lvov, 10. listopadu 2025; Právník – Donbas SOS, Kyjev, 12. listopadu 2025

⁹⁰ Projektový manažer mezinárodní neziskové organizace 3, Kyjev, 12. listopadu 2025

zdrojů se problematika dokumentů týká především IDPs z frontových oblastí, které uprchly v prvních měsících války, a osob z TOT.⁹¹

Bez dokladu totožnosti nelze získat přístup k sociálnímu systému, včetně důchodového systému, bezplatné zdravotní péči (s výjimkou života ohrožujících situací), dlouhodobému ubytování nebo dalším programům pro IDPs, např. kompenzaci za zničené obydlí.⁹² Případnou asistenci, včetně právního poradenství poskytují humanitární i státní aktéři, ale celý proces obnovy, resp. vydání dokumentů je velmi komplexní, obzvláště pro osoby z TOT, kde nejsou propojeny okupační matriční registry s ukrajinskými.⁹³ Služby státní správy jsou k dispozici na místní úrovni, tzv. hromady, někdy i formou mobilních týmů, jejichž kapacity však poklesly.⁹⁴

Nucené občanství RF (tzv. „pasportizace“) ruskými okupačními úřady ukrajinské úřady neuznávají a osoby na TOT považují za ukrajinské občany.⁹⁵ Doklady totožnosti a matriční doklady k životním událostem vydané na TOT ukrajinské úřady taktéž neuznávají a nejsou zanášeny do oficiálních registrů. Pokud například osoba ztratila doklad totožnosti, musí dojít k ověření totožnosti prostřednictvím svědků nebo alternativních dokladů, např. řidičské průkazy, lékařské záznamy, doklady vydávané zaměstnavatelem, fotografie místa nebo vzdělávací certifikáty.⁹⁶ Dokumenty vydané úřady na TOT mají podpůrnou/důkazní váhu, ale nejsou samy o sobě dokladem prokazujícím skutečnosti.⁹⁷ Jestliže nejsou k dispozici žádné důkazy, musí být totožnost potvrzena soudním řízením. Svědci se mohou účastnit slyšení o ověření totožnosti prostřednictvím online konference (Zoom, Webex).⁹⁸

Životní události (narození, úmrtí a sňatky) registrované na TOT musí být uznány soudem.⁹⁹ V případě registrace narození závisí délka soudního řízení na množství případů daného soudu. Obvykle je však žádost vyřízena v řádu dní.¹⁰⁰ Děti narozené na TOT mohou zároveň obdržet doklady na základě totožnosti matky.¹⁰¹ U nezletilých bez rodného listu může dojít k odmítnutí zápisu do školy.¹⁰²

Případný vstup na území osob z TOT (k mobilitě z TOT viz kap. 5) bez dokladů provází komplikovaný proces verifikace identity, např. u dětí narozených na TOT. Ukrajinské zastupitelské úřady nemohou vydat návratový certifikát bez ověření totožnosti osoby. Soudní ověření totožnosti sice může probíhat online, ale pro soudní řízení musí být podepsány

⁹¹ Právník – Donbas SOS, Kyjev, 12. listopadu 2025; Analytik – mezinárodní organizace, online, 24. listopadu 2025

⁹² Projektoví manažeři lvovské pobočky neziskové organizace 2, Lvov, 10. listopadu 2025; Právník – Donbas SOS, Kyjev, 12. listopadu 2025; Analytik – mezinárodní organizace, online, 24. listopadu 2025

⁹³ Analytik – mezinárodní organizace, online, 24. listopadu 2025

⁹⁴ Analytik – mezinárodní organizace, online, 24. listopadu 2025

⁹⁵ Projektoví manažeři lvovské pobočky neziskové organizace 2, Lvov, 10. listopadu 202

⁹⁶ Projektoví manažeři lvovské pobočky neziskové organizace 2, Lvov, 10. listopadu 2025; Právník – Donbas SOS, Kyjev, 12. listopadu 2025

⁹⁷ Právník – Donbas SOS, Kyjev, 12. listopadu 2025

⁹⁸ Právník – Donbas SOS, Kyjev, 12. listopadu 2025

⁹⁹ Projektoví manažeři lvovské pobočky neziskové organizace 2, Lvov, 10. listopadu 2025

¹⁰⁰ Právník – Donbas SOS, Kyjev, 12. listopadu 2025

¹⁰¹ Projektoví manažeři lvovské pobočky neziskové organizace 2, Lvov, 10. listopadu 202

¹⁰² Právník – Donbas SOS, Kyjev, 12. listopadu 2025

dokumenty přes individuální elektronickou identitu, resp. bankovní identitu, k níž ovšem často osoby z TOT nemají přístup.¹⁰³

3.5. Sociální podpora pro IDPs a nárok na další sociální podporu

IDPs se mohou registrovat a zároveň požádat o finanční pomoc od vlády fyzicky u místní instituce (CNAP, pobočky penzijního fondu, organizace/útvary pro otázky sociální ochrany obyvatelstva, městské/místní správy), elektronicky prostřednictvím aplikace DIHA nebo poštou k Penzijnímu fondu. Žádost o výplaty pro IDPs vyžaduje předložení standardních identifikačních dokladů/dokumentů, viz výše.¹⁰⁴

Mezi požadované náležitosti obvykle patří doklad prokazující totožnost, u nezletilých rodný list, daňové identifikační číslo, certifikát IDP a platné údaje o bankovním účtu (IBAN) u autorizované finanční instituce. Osobám, které dosud nebyly registrovány, mohou být sociální výplaty přiznány v okamžiku podání/schválení žádosti o registraci jako IDP.¹⁰⁵

V případě, že je finanční pomoc omezena na specifické skupiny obyvatelstva, mohou být vyžadovány další doklady k ověření zranitelnosti (např. potvrzení o zdravotním postižení, doklad prokazující nárok na přiznaný důchod, doklady o opatrovnictví apod.). Požadavky na doklady se mohou mírně lišit podle lokální státní správy a kategorie příjemců.¹⁰⁶ Na oblastní úrovni nebo úrovni rajónu mohou být poskytovány specifické sociální programy, např. hrazené školní stravování nebo veřejná doprava.¹⁰⁷

Podle zdrojů je doba vyplácení finanční podpory pro IDPs od roku 2022 postupně zkracována a v době vzniku zprávy cílí primárně na nejzranitelnější skupiny obyvatelstva.¹⁰⁸ Přístup k finanční podpoře pro IDPs a dalším sociálním dávkám se váže na registraci na místním úřadu práce.¹⁰⁹ Od 1. listopadu 2023 je přiznána finanční podpora na dobu 6 měsíců a při jejím přiznání uplatňují úřady tzv. finanční kontrolu výše příjmů.¹¹⁰ Pro přiznání sociální podpory pro IDPs se musí žadatel do 3 měsíců registrovat na úřadu práce jako zájemce o zaměstnání nebo si musí najít zaměstnání vlastními silami. Podpora je následně prodloužena o další 3 měsíce a vybraným kategoriím obyvatelstva je podpora prodlužována o dalších 6 měsíců. Automaticky se prodlužuje seniorům s nízkým důchodem, osobám se zdravotním postižením, vážně nemocným dětem, sirotkům nebo dětem bez rodičovské péče, stejně jako pěstounům a pečovatelům v rodinném typu péče. Na základě žádosti může být prodloužení uděleno také

¹⁰³ Právník – Donbas SOS, Kyjev, 12. listopadu 2025

¹⁰⁴ Projektoví manažeři mezinárodní neziskové organizace 1, Lvov, 10. listopadu 2025; Ukraine is Home, For Internally Displaced People, [url](#); Ukrajina, MPS, Residence assistance for IDPs: where and how to apply, 23. července 2025, [url](#)

¹⁰⁵ Projektoví manažeři mezinárodní neziskové organizace 1, Lvov, 10. listopadu 2025; Ukrajina, MPS, Residence assistance for IDPs: where and how to apply, 23. července 2025, [url](#)

¹⁰⁶ Projektoví manažeři mezinárodní neziskové organizace 1, Lvov, 10. listopadu 2025

¹⁰⁷ Projektový manažer – Rokada, Lvov, 11. listopadu 2025

¹⁰⁸ Projektoví manažeři mezinárodní neziskové organizace 1, Lvov, 10. listopadu 2025

¹⁰⁹ Projektový manažer – Rokada, Lvov, 11. listopadu 2025

¹¹⁰ Právník – Donbas SOS, Kyjev, 12. listopadu 2025

osobám s nízkými příjmy, osobám starším 55 let, osobám registrovaným na úřadu práce, studentům a dalším skupinám.¹¹¹ Výše částky činí pro každého člena rodiny:¹¹²

- 3 tisíc UAH – osoba s postižením a nezletilé osoby;
- 2 tisíc UAH – zletilé osoby.

IDPs mají následně nárok i na další státní sociální dávky a příspěvky v závislosti na výši jejich příjmu a konkrétních zranitelnostech, resp. konkrétní situaci.¹¹³ Osoby pobírající speciální dávky pro IDPs mají povinnost aktualizovat svou dočasnou adresu do 10 dnů od přestěhování. To lze provést elektronicky nebo osobně na úřadech sociální ochrany nebo v CNAP. Pokud tyto informace nejsou aktualizovány, hrozí osobám pobírajícím dávky ověřovací návštěvy a případně i povinnost vrátit dávku, pokud příjemce již nemá nárok na její pobírání. Podle zdroje vymáhání povinnosti aktualizace adresy závisí na konkrétní situaci. Reálné riziko kontroly existuje, ale opatření se jeví jako odpovídající. Stejně pravidlo na aktualizaci registrovaného místa pobytu se vztahuje na příjemce starobního důchodu.¹¹⁴

Ekvivalentně jako další občané Ukrajiny disponují IDPs rovným přístupem k systému sociální podpory, ale systém se nachází v kritické situaci, např. kvůli podfinancování a nedostatku až 30 tisíc sociálních pracovníků. Struktura ukrajinského systému sociální ochrany se skládá ze tří hlavních pilířů:¹¹⁵

- sociální dávky, které zahrnují více než padesát druhů sociální pomoci, včetně příspěvku pro IDPs;
- sociální pojištění, které zahrnuje starobní a invalidní důchody;
- sociální služby.

Podle zdroje mají IDPs teoreticky přístup ke všem třem pilířům, ale v praxi čelí větším překážkám než obyvatelstvo, které nebylo vysídleno, např. v návaznosti na registraci jako IDPs. Bariéry se objevovaly u osob se sníženou pohyblivostí, se zvýšenou závislostí na sociálním systému a taktéž kvůli chybějícím dokumentům.¹¹⁶

3.6. Ubytování

Ubytování bylo identifikováno jako nejproblematictější oblast pro IDPs, ať z krátkodobého nebo z dlouhodobého hlediska.¹¹⁷ Podobně průzkum IOM identifikoval ubytování jako relativně často zmiňovanou potřebu u IDPs ve městech nebo osídleních městského

¹¹¹ Vox Ukraine, Between Promises and Reality: What Does the State Provide for IDPs?, 23. října 2025, [url](#)

¹¹² Ukrajina, MPS, To the internally displaced persons, [url](#); Ukraine is Home, For Internally Displaced People, [url](#)

¹¹³ Projektoví manažeři mezinárodní neziskové organizace 1, Lvov, 10. listopadu 2025; Projektový manažer mezinárodní neziskové organizace 4, Kyjev, 13. listopadu 2025

¹¹⁴ Projektový manažer mezinárodní neziskové organizace 3, Kyjev, 12. listopadu 2025

¹¹⁵ Analytik – mezinárodní organizace, online, 24. listopadu 2025

¹¹⁶ Analytik – mezinárodní organizace, online, 24. listopadu 2025

¹¹⁷ Právník – Donbas SOS, Kyjev, 12. listopadu 2025; Projektoví manažeři mezinárodní neziskové organizace 1, Lvov, 10. listopadu 2025; Projektový manažer – Rokada, Lvov, 11. listopadu 2025; Analytik – mezinárodní organizace, online, 24. listopadu 2025; Právník – Donbas SOS, Kyjev, 12. listopadu 2025; Projektový manažer mezinárodní neziskové organizace 4, Kyjev, 13. listopadu 2025; Poradce vedení správy oblastí, Kyjev, 13. listopadu 2025

charakteru.¹¹⁸ Ukrajinské úřady se snaží implementovat některé programy, např. hypoteční programy, úvěrové iniciativy, programy pronájmu a snahy o přeměnu opuštěných bytových fondů na obecní bydlení, ale jejich rozsah a nabídka se nevyrovná existující poptávce.¹¹⁹

Systém ubytování pro IDPs se potýká s podfinancováním.¹²⁰ Pro přístup ke státnímu nouzovému ubytování, tzv. kolektivním centrům, je vyžadován doklad o registraci/certifikát IDP, ale v kontextu situace není podle zdrojů vyžadován extenzivní seznam dokumentů. Místní úřady nebo oblastní správa, které spravují seznam dostupných míst ubytování, identifikují dostupné místo pro IDPs.¹²¹

Již v blízkosti fronty fungují tzv. tranzitní centra pro osoby, které byly evakuovány z vysoce rizikových oblastí a nemohou prozatím pokračovat do centrálních a západních oblastí Ukrajiny.¹²² První zjišťování kapacit probíhá už před příjezdem IDPs. Například v Rovenské oblasti jsou cestující z vlaků přijíždějících z východní Ukrajiny přijímáni koordinační radou, která spolupracuje s vojenskou správou, humanitárními organizacemi a státními orgány. Následně vojenské nebo civilní orgány přidělují přijíždějícím ubytování.¹²³ Současně se značná část osob evakuuje samostatně, spoléhá se na své vlastní kontakty a zajišťuje soukromé ubytování.¹²⁴

V současné době jsou státem primárně poskytovaná místa ve státních kolektivních centrech a dále dočasná ubytování provozovaná nevládními organizacemi, církvemi nebo soukromými majiteli.¹²⁵ Samotná registrace, resp. certifikát IDP nezaručuje bydlení.¹²⁶ Podle zdrojů nemají státní nouzová ubytování téměř žádná volná místa¹²⁷ a kapacita značně závisí na lokaci.¹²⁸ Podle analýzy organizace REACH fungovalo nejvíce kolektivních center v Dněpropetrovské oblasti (190), následně v Zakarpatské (137), Lvovské (112). Ve sledovaných oblastech na západní a centrální Ukrajině byl vyšší počet kolektivních center v Ivanofrankivské (84), Černovické (79) nebo Chmelnycké (78).¹²⁹

V minulosti byly zdokumentovány případy, kdy byly IDPs oblastními úřady odmítnuty z důvodu nedostatečných kapacit. Ubytovaní je poskytováno pouze zranitelným skupinám, přičemž např. mužům může být zamítnuto.¹³⁰ Nicméně i pro zranitelné skupiny je kapacita

¹¹⁸ IOM, Ukraine Internal Displacement Report General Population Survey Round 22, leden 2026, [url](#), s. 11

¹¹⁹ Analytik – mezinárodní organizace, online, 24. listopadu 2025; Projektový manažer – Rokada, Lvov, 11. listopadu 2025

¹²⁰ Právník – Donbas SOS, Kyjev, 12. listopadu 2025

¹²¹ Projektový manažer – Rokada, Lvov, 11. listopadu 2025; Projektoví manažeři mezinárodní neziskové organizace 1, Lvov, 10. listopadu 2025

¹²² Projektový manažer – Rokada, Lvov, 11. listopadu 2025

¹²³ Projektoví manažeři Lvovské pobočky neziskové organizace 2, Lvov, 10. listopadu 2025

¹²⁴ Projektoví manažeři Lvovské pobočky neziskové organizace 2, Lvov, 10. listopadu 2025

¹²⁵ Projektoví manažeři mezinárodní neziskové organizace 1, Lvov, 10. listopadu 2025

¹²⁶ Projektoví manažeři mezinárodní neziskové organizace 1, Lvov, 10. listopadu 2025

¹²⁷ Projektoví manažeři Lvovské pobočky neziskové organizace 2, Lvov, 10. listopadu 2025; Projektový manažer – Rokada, Lvov, 11. listopadu 2025

¹²⁸ Projektový manažer mezinárodní neziskové organizace 4, Kyjev, 13. listopadu 2025

¹²⁹ REACH a kol., Ukraine: Active Collective Sites as of November 2025 28, listopadu 2025, [url](#)

¹³⁰ Projektoví manažeři mezinárodní neziskové organizace 1, Lvov, 10. listopadu 2025

vhodných míst pro ubytování omezená,¹³¹ obzvláště v případě osob vyžadujících každodenní péči, např. starší osoby.¹³² Například ve Lvovské oblasti je okolo 60 kolektivních ubytování, ale jen 5 % z nich je vhodných pro osoby se zdravotním postižením.¹³³ IDPs si z těchto důvodů často zajišťují vlastní ubytování, např. u příbuzných, známých nebo v pronájmu.¹³⁴

Nouzová ubytování / kolektivní centra se většinou nachází v obecních budovách (nebo komunálních zařízeních), jako jsou školy nebo koleje, v částech univerzit, které nejsou využívány pro akademické aktivity, nebo ve zdravotnických zařízeních, kde byla nevyužitá oddělení přeměněna na dočasné ubytování. Zdroje upozorňovaly na často nevhodné sanitární a hygienické podmínky nebo nedostatečné vytápění před zimou.¹³⁵ Tato místa obecně nabízejí bezplatné ubytování po dobu prvních 6 měsíců spolu s hrazením souvisejících služeb, ač normativy stanovené státem jsou nízké a nepokrývají reálné výdaje na služby. Při delším pobytu může vznikat povinnost hradit náklady na služby (voda, topení atd.).¹³⁶

Nouzová ubytování také řeší sociální potřeby prostřednictvím spolupráce s humanitárními organizacemi.¹³⁷ Rozsah služeb v nouzovém ubytování závisí na konkrétním poskytovateli. Řada zařízení, přibližně 90 % z kolektivních center, neposkytuje speciální služby (nedisponuje sociálními pracovníky), nezajišťuje stravování a IDPs v nich jsou závislí na humanitární pomoci nebo organizacích poskytujících podporu.¹³⁸

V západoukrajinských oblastech úřady sice stále provozují velké množství kolektivních center (Lvovská, Zakarpatská oblast), ale většina IDPs pobývá v pronajatém ubytování.¹³⁹ Cena ubytování závisí na oblasti. Ve velkých městech, např. Užhorod nebo Lvov na západě země je cena vyšší a rostla signifikantně oproti venkovským oblastem, kde je ubytování cenově dostupnější.¹⁴⁰ K růstu cen v západních oblastech přispívá nedostatek bytů k pronájmu.¹⁴¹ Západoukrajinské oblasti Lvovská a Ivanofrankivská se spolu s Kyjevem řadí mezi tři oblasti, kde se v posledních třech letech nejaktivněji staví nová ubytování.¹⁴² Kromě nedostatečných kapacit upozorňovaly zdroje na skutečnost velkého množství „neformálních“ pronájmů. Ač se ukrajinské úřady snaží různými nástroji podpořit formalizaci situace, např. podporou nájmu

¹³¹ Projektový manažer mezinárodní neziskové organizace 1, Lvov, 10. listopadu 2025; Právník – Donbas SOS, Kyjev, 12. listopadu 2025

¹³² Projektový manažer mezinárodní neziskové organizace 4, Kyjev, 13. listopadu 2025

¹³³ Projektový manažer mezinárodní neziskové organizace 1, Lvov, 10. listopadu 2025

¹³⁴ Projektový manažer mezinárodní neziskové organizace 1, Lvov, 10. listopadu 2025

¹³⁵ Projektový manažer – Rokada, Lvov, 11. listopadu 2025

¹³⁶ Projektový manažer – Rokada, Lvov, 11. listopadu 2025; Projektový manažer Lvovské pobočky neziskové organizace 2, Lvov, 10. listopadu 2025

¹³⁷ Projektový manažer Lvovské pobočky neziskové organizace 2, Lvov, 10. listopadu 2025

¹³⁸ Projektový manažer – Rokada, Lvov, 11. listopadu 2025

¹³⁹ Analytik – mezinárodní organizace, online, 24. listopadu 2025

¹⁴⁰ Projektový manažer mezinárodní neziskové organizace 1, Lvov, 10. listopadu 2025; Projektový manažer – Rokada, Lvov, 11. listopadu 2025

¹⁴¹ Projektový manažer mezinárodní neziskové organizace 4, Kyjev, 13. listopadu 2025

¹⁴² UBN, In Western Ukraine, construction has intensified and the prices for newly constructed flats has increased, 5. července 2026, [url](#)

pro IDPs a následnou kompenzací pronajímatele, jejich dopady jsou v praxi omezené.¹⁴³ Současně paradoxně neformální pronájmy snižují cenu pro nájemce.¹⁴⁴

3.7. Vzdělávání

Stejně jako další občané Ukrajiny disponují IDPs rovným přístupem ke vzdělávání.¹⁴⁵ Vzdělávání pro děti IDPs je dostupné buď online, nebo prezenčně,¹⁴⁶ ale fyzická přítomnost se považuje za preferovanější variantu.¹⁴⁷ V některých případech děti navštěvují zároveň prezenčně školu v místě přesídlení i původní školu online formou.¹⁴⁸ S prodlužujícím se vysídlením je podle zdroje patrná rostoucí tendence navštěvovat školu v místě vysídlení.¹⁴⁹ V západních oblastech obecně probíhá výuka prezenčně, na východě spíše online formou.¹⁵⁰ Většinou není dostupnost vzdělání problémem, a to ani pro navrátilce ze zahraničí.¹⁵¹ Výuka je vždy přerušována v okamžiku spuštění systému vzdušné výstrahy.¹⁵²

K zápisu/navštěvování školy je vyžadován pouze rodný list a daňové identifikační číslo. Pokud škola disponuje volnými místy, dítě nemůže být odmítnuto. Osoba postupuje stejně jako v případě stěhování se z jednoho místa pobytu do jiného.¹⁵³ Postup při zápisu je stejný jako u místních dětí, nejsou stanoveny zvláštní požadavky. Na konci školního roku se vydávají standardní vysvědčení.¹⁵⁴

Při online výuce se školy snaží zachovat původní strukturu tříd, aby děti mohly pokračovat se svými původními spolužáky. Například učitel z Charkova, který pobývá ve Lvově, může vést výuku online.¹⁵⁵

V případě vysokoškolského vzdělávání jeden ze zdrojů zmínil, že ač existují kvóty pro přijetí IDPs, některé vysoké školy je nerespektují z důvodu neznalosti legislativní normy nebo diskriminace.¹⁵⁶ Osoby z TOT čelily výzvám kvůli uznání svého vzdělání (např. při pokračování svého studia). Úřady sice již připravily způsob, jakým uznat vzdělání získané na TOT, ale implementace opatření zůstává nedokončená.¹⁵⁷

¹⁴³ Projektový manažer – Rokada, Lvov, 11. listopadu 2025; Poradce vedení správy oblasti, Kyjev, 13. listopadu 2025

¹⁴⁴ Projektový manažer – Rokada, Lvov, 11. listopadu 2025

¹⁴⁵ Analytik – mezinárodní organizace, online, 24. listopadu 2025

¹⁴⁶ Projektoví manažeři mezinárodní neziskové organizace 1, Lvov, 10. listopadu 2025; Projektový manažer – Rokada, Lvov, 11. listopadu 2025

¹⁴⁷ Projektový manažer mezinárodní neziskové organizace 4, Kyjev, 13. listopadu 2025

¹⁴⁸ Projektoví manažeři mezinárodní neziskové organizace 1, Lvov, 10. listopadu 2025; Projektový manažer mezinárodní neziskové organizace 4, Kyjev, 13. listopadu 2025

¹⁴⁹ Projektový manažer – Rokada, Lvov, 11. listopadu 2025

¹⁵⁰ Právník – Donbas SOS, Kyjev, 12. listopadu 2025

¹⁵¹ Projektoví manažeři lvovské pobočky neziskové organizace 2, Lvov, 10. listopadu 2025; Právník – Donbas SOS, Kyjev, 12. listopadu 2025

¹⁵² Právník – Donbas SOS, Kyjev, 12. listopadu 2025; NRC, Ukraine: When the bomb shelter becomes a normal part of the school day, 15. srpna 2025, [url](#)

¹⁵³ Projektoví manažeři mezinárodní neziskové organizace 1, Lvov, 10. listopadu 2025

¹⁵⁴ Projektoví manažeři mezinárodní neziskové organizace 1, Lvov, 10. listopadu 2025

¹⁵⁵ Projektoví manažeři mezinárodní neziskové organizace 1, Lvov, 10. listopadu 2025

¹⁵⁶ Právník – Donbas SOS, Kyjev, 12. listopadu 2025

¹⁵⁷ Právník – Donbas SOS, Kyjev, 12. listopadu 2025

3.8. Zdravotnictví

Podobně jako jiní občané Ukrajiny disponují IDPs přístupem ke zdravotnictví.¹⁵⁸ Zdravotní péče je poskytována prostřednictvím systému praktických lékařů, přičemž služby jsou pro pacienty bezplatné a financované prostřednictvím Národní zdravotní služby. Seznam bezplatných služeb je veřejně dostupný.¹⁵⁹ Praktický lékař v případě potřeby dává doporučení pro specializovaná vyšetření, resp. specializované lékaře.¹⁶⁰ V západních oblastech si obvykle musí IDPs najít nového praktického lékaře,¹⁶¹ ale řada IDPs stále má smlouvu se svým praktickým lékařem v místě původního bydliště.¹⁶²

Po podpisu smlouvy/prohlášení s praktickým lékařem získává pacient nárok na bezplatný balíček služeb/léků.¹⁶³ K registraci u praktického lékaře je nutné daňové identifikační číslo, doklad totožnosti a telefonní číslo. IDPs však nemusí podepisovat smlouvu a mohou se jednoduše obrátit na jakéhokoli praktického lékaře nebo nemocnici.¹⁶⁴ Jestliže nemá osoba doklady totožnosti, resp. vyžadované dokumenty, bezplatně je pro ni zajištěna lékařská pomoc v život ohrožujících případech.¹⁶⁵

Podle zdroje jsou místní praktičtí lékaři ochotní přijímat nové pacienty z řad IDPs, ač mají oficiálně stanovený limit pro celkový počet pacientů. Vysoký počet pacientů vede k prodloužení čekacích lhůt.¹⁶⁶ V určitých oblastech, které nabízí podpůrné programy nad rámec garantovaných, mohou mít oproti místním obyvatelům IDPs nárok na finanční krytí dodatečné zdravotní péče.¹⁶⁷

V obecné rovině je zdravotní péče bezplatná a dostupná, ale v zemi se projevuje nedostatek personálu, např. kvůli mobilizaci.¹⁶⁸ Vlivem horší dostupnosti je ve venkovských oblastech oproti městům patrná nedostatečná dostupnost specializované péče.¹⁶⁹ Podle průzkumu IOM považovalo přístup k zdravotní péči za nedostatečný 34 % IDPs oproti 32 % osob, které nebyly vysídleny. V kontextu materiálních potřeb zmiňovalo v průzkumu 12 % IDPs jako prioritní potřebu léky, stejnou potřebu uvádělo 11 % navrátilců a 12 % osob, které nebyly vysídleny.¹⁷⁰

3.9. Zaměstnání a pracovní trh

Mezi zaměstnavateli obecně neexistují námitky proti zaměstnávání IDPs,¹⁷¹ ač mezi IDPs se i podle průzkumů objevují přirozené bariéry, a to z komplexní řady příčin, např. ubytování,

¹⁵⁸ Analytik – mezinárodní organizace, online, 24. listopadu 2025

¹⁵⁹ Projektoví manažeři mezinárodní neziskové organizace 1, Lvov, 10. listopadu 2025; Projektoví manažeři Lvovské pobočky neziskové organizace 2, Lvov, 10. listopadu 2025

¹⁶⁰ Právník – Donbas SOS, Kyjev, 12. listopadu 2025

¹⁶¹ Projektoví manažeři Lvovské pobočky neziskové organizace 2, Lvov, 10. listopadu 2025

¹⁶² Projektový manažer – Rokada, Lvov, 11. listopadu 2025

¹⁶³ Projektový manažer – Rokada, Lvov, 11. listopadu 2025

¹⁶⁴ Projektoví manažeři mezinárodní neziskové organizace 1, Lvov, 10. listopadu 2025

¹⁶⁵ Projektový manažer mezinárodní neziskové organizace 4, Kyjev, 13. listopadu 2025

¹⁶⁶ Projektový manažer – Rokada, Lvov, 11. listopadu 2025

¹⁶⁷ Projektoví manažeři mezinárodní neziskové organizace 1, Lvov, 10. listopadu 2025

¹⁶⁸ Projektový manažer mezinárodní neziskové organizace 4, Kyjev, 13. listopadu 2025

¹⁶⁹ Právník – Donbas SOS, Kyjev, 12. listopadu 2025

¹⁷⁰ IOM, Ukraine Internal Displacement Report General Population Survey Round 22, leden 2026, [url](#), s. 10

¹⁷¹ Projektoví manažeři mezinárodní neziskové organizace 2 Lvov, 10. listopadu 2025

status IDPs, nutnost pečovat o děti,¹⁷² s čímž se pojí pocit vyloučení z trhu práce.¹⁷³ Některé nabídky práce kombinují zaměstnání s ubytováním (např. švadleny, horníci), i když se úroveň mezd mezi východními a západními oblastmi výrazně liší.¹⁷⁴ Mezi IDPs činí míra nezaměstnanosti 15 %, zatímco celostátní průměr je 11 %, a 61 % nezaměstnaných IDPs aktivně hledá práci. Zvláštní obtíže mají určité skupiny, zejména IDPs ve věku 55 až 59 let, které narážejí na překážky při přijímání do zaměstnání související s věkem, a ženy ve věku 25 až 35 let, které často musí skloubit hledání zaměstnání s péčí o děti. Na pracovním trhu je patrný přesun podniků z frontových oblastí do vzdálenějších částí země. Například Lvovská oblast zaznamenala v porovnání s předválečným obdobím 23% nárůst volných pracovních míst a podobně Zakarpatská oblast zaznamenala růst volných pracovních míst k únoru 2024 o 55 %, zejména díky úspěšné diverzifikaci z předválečné závislosti na turismu a remitencích.¹⁷⁵

Profesní integrace rusky mluvících IDPs z východních nebo jižních regionů ztěžuje jazyková bariéra.¹⁷⁶ IDPs se často musí vypořádat se snížením příjmů, změnami v profesních rolích a rozdílnou poptávkou po profesích (např. specializace na těžký průmysl na východě vs. spíše zemědělský charakter na západě).¹⁷⁷ Do měst relokované IDPs z venkovských oblastí se podle jednoho ze zdrojů zase potýkají se ztíženou adaptací na městský rytmus života a pracovní návyky „od 9 do 5“, jelikož v minulosti byly zvyklé na jiný, „zemědělský“, rytmus. Výše uvedené faktory vedou k nesouladu mezi uchazeči o práci a zaměstnavateli. Zdroj uvedl, že výzkum trhu práce ukazuje paradox: podniky hlásí nedostatek pracovníků, zatímco nezaměstnanost zůstává vysoká.¹⁷⁸

Úřady práce nabízejí různé programy, pobídky, např. pro vlastní podnikání, nebo konzultace pro IDPs, ač povědomí o nich není příliš velké.¹⁷⁹ Podle jednoho ze zdrojů se na komplexní problematiku současného trhu práce úřady snaží reagovat a ve spolupráci s partnery testují nové způsoby přijímacích pohovorů, školení nebo podporu uchazečů o zaměstnání. Zdroj uvedl, že programy zvyšování kvalifikace a rekvalifikace jsou široce využívány a účastní se jich tisíce lidí, zejména IDPs, ale i ženy, mládež, osoby se zdravotním postižením a další zranitelné skupiny.¹⁸⁰

Vlivem různých faktorů se mezi IDPs objevuje fenomén neformálního zaměstnání, např. kvůli snaze vyhnout se platbě daní, u mužů specificky z důvodu vyhýbání se mobilizaci.¹⁸¹ Nicméně

¹⁷² Projektový manažer – Rokada, Lvov, 11. listopadu 2025; Projektový manažer mezinárodní neziskové organizace 3, Kyjev, 12. listopadu 2025; Projektový manažer mezinárodní neziskové organizace 4, Kyjev, 13. listopadu 2025

¹⁷³ Analytik – mezinárodní organizace, online, 24. listopadu 2025

¹⁷⁴ Projektoví manažeři mezinárodní neziskové organizace 2 Lvov, 10. listopadu 2025

¹⁷⁵ Levonova, M.; Jarábik, B., Ukraine's Regional Shift: Realignment in Wartime and Beyond, 17. prosince 2025, [url](#)

¹⁷⁶ Projektoví manažeři mezinárodní neziskové organizace 1, Lvov, 10. listopadu 2025

¹⁷⁷ Projektoví manažeři mezinárodní neziskové organizace 1, Lvov, 10. listopadu 2025; Projektový manažer mezinárodní neziskové organizace 3, Kyjev, 12. listopadu 2025; Projektový manažer – Rokada, Lvov, 11. listopadu 2025

¹⁷⁸ Projektový manažer mezinárodní neziskové organizace 4, Kyjev, 13. listopadu 2025

¹⁷⁹ Projektoví manažeři mezinárodní neziskové organizace 2 Lvov, 10. listopadu 2025

¹⁸⁰ Projektový manažer mezinárodní neziskové organizace 4, Kyjev, 13. listopadu 2025

¹⁸¹ Projektoví manažeři mezinárodní neziskové organizace 1, Lvov, 10. listopadu 2025; Poradce vedení správy oblasti, Kyjev, 13. listopadu 2025; Projektový manažer – Rokada, Lvov, 11. listopadu 2025; Projektový manažer mezinárodní neziskové organizace 4, Kyjev, 13. listopadu 2025

podle zdroje je neformální zaměstnání obtížné kvantifikovat z důvodu nedostatku statistických údajů. Neúplnost statistických údajů ztěžuje přesné vyčíslení nejen zaměstnanosti, ale i dalších souvisejících faktorů zranitelnosti a vnitřního vysídlení.¹⁸²

Západoukrajinské oblasti a Kyjev obecně těží z přesunu podniků z východu země, viz např. srovnání mezi Charkovem a Lvovem.¹⁸³ V současné době je ekonomicky dominantní Kyjev s koncentrací velkých firem (165), následovaný Dněpropetrovskou oblastí (68 velkých firem), Lvovskou (38) a Kyjevskou oblastí (37). Relokace společností probíhala, resp. probíhá z východních a jižních oblastí do středních a západních. Kromě Kyjeva a jeho okolí, především do západních oblastí jako Lvovská a Zakarpatská. Západní a centrální oblasti Ukrajiny, např. Ivanofrankivská a Čerkaská, se postupně stávají primárními investičními oblastmi.¹⁸⁴ Mezi lety 2021–2024 vykazovaly nejvyšší ekonomický růst oblasti na západě země (Zakarpatská oblast 19,9 % růst; Ivanofrankivská 17,1 % a Ternopilská 15 %).¹⁸⁵

¹⁸² Projektový manažer mezinárodní neziskové organizace 4, Kyjev, 13. listopadu 2025

¹⁸³ Economist, War is blasting Ukraine's border city of Kharkiv but boosting Lviv, 3. listopadu 2025, [url](#)

¹⁸⁴ Levonova, M.; Jarábik, B., Ukraine's Regional Shift: Realignment in Wartime and Beyond, 17. prosince 2025, [url](#)

¹⁸⁵ Levonova, M.; Jarábik, B., Ukraine's Regional Shift: Realignment in Wartime and Beyond, 17. prosince 2025, [url](#)

4. Navrátilci

Podle zdrojů se neliší situace navrátilců ze zahraničí od dalších skupin obyvatelstva, např. místních IDPs,¹⁸⁶ a do jisté míry zrcadlí obecnou situaci IDPs.¹⁸⁷ Pokud se osoba vrátí po pobytu v zahraničí, po návratu se stále může registrovat jako IDP, jestliže se na ni vztahují podmínky stanovené ukrajinskými úřady (původ z oblastí, neobyvatelné/zničené ubytování, viz kap. 3.2).¹⁸⁸

V případě služeb navrátilci ze zahraničí jakožto ukrajinští občané obecně nečelí potížím při přístupu ke zdravotní péči, vzdělání nebo jiným službám.¹⁸⁹ Jestliže osoba pochází ze západoukrajinských oblastí, do kterých se následně vrací, její situace se po návratu nemění a má přístup ke všem službám kromě dávek pro IDPs.¹⁹⁰

Navrátilci – uprchlíci i IDPs – se podle výzkumu IOM nejčastěji navraceli do oblastí, kde neprobíhají přímé boje. Konkrétně se jednalo o Kyjev a Kyjevskou oblast. Dále v oblastech u frontové linie nebo v její blízkosti (Mykolajivská, Charkovská, Dněpropetrovská, Oděská) byl taktéž zaznamenán velký počet návrtů. Navrátilci ze zahraničí, kteří tvoří 26 % všech navrátilců, mířili především do západoukrajinských oblastí a podle výzkumu IOM se vraceli především z Polska (až 380 tisíc), Německa (195 tisíc), z Itálie (70 tisíc) a z České republiky (53 tisíc).¹⁹¹

Podle průzkumu IOM (říjen 2025) se situace, respektive potřeby navrátilců, liší podle oblasti návratu. Společným problémem napříč oblastmi byl přístup k materiálům na opravu současného místa pobytu (36 %) a ke zdravotnickým službám (29 %). Nicméně podle IOM navrátilci zdůrazňovali stejné potřeby, resp. výzvy jako osoby, které nebyly vnitřně vysídleny. Podobně mají i navrátilci ekvivalentní přístup ke službám jako osoby, které nebyly vysídleny. Nejméně překážek při přístupu ke službám a statkům zmiňovali navrátilci do Kyjeva.¹⁹²

Většina navrátilců do Kyjeva, Kyjevské oblasti a západoukrajinských oblastí nehlásila žádné požadavky na pomoc. Napříč skupinami, resp. regiony, navrátilci zmiňovali nedostatečné možnosti výdělků, zajištění alternativních zdrojů elektrické energie a léků, zejména ve východních a jižních oblastech, např. v Chersonské, Oděské nebo Mykolajivské oblasti. Přístup ke službám a dostupnost základních služeb (školy, potraviny, vzdělávání) byl indikován jako relativně malý problém a často v závislosti na délce návratu a místa návratu, např. rozdílné

¹⁸⁶ Projektoví manažeři mezinárodní neziskové organizace 1, Lvov, 10. listopadu 2025; Projektový manažer – Rokada, Lvov, 11. listopadu 2025

¹⁸⁷ Projektový manažer mezinárodní neziskové organizace 3, Kyjev, 12. listopadu 2025

¹⁸⁸ Projektoví manažeři mezinárodní neziskové organizace 1, Lvov, 10. listopadu 2025; Projektový manažer mezinárodní neziskové organizace 3, Kyjev, 12. listopadu 2025; Právník – Donbas SOS, Kyjev, 12. listopadu 2025

¹⁸⁹ Projektový manažer – Rokada, Lvov, 11. listopadu 2025

¹⁹⁰ Projektový manažer – Rokada, Lvov, 11. listopadu 2025

¹⁹¹ IOM, Ukraine Returns Report General Population Survey Round, říjen 2025, [url](#), s. 4

¹⁹² IOM, Ukraine Returns Report General Population Survey Round, říjen 2025, [url](#), s. 9–10

indikované potřeby u zdravotní péče. Výzvy, kterým čelily navracející se osoby, se do jisté míry kryly s osobami, které nebyly vysídleny.¹⁹³

¹⁹³ IOM, Ukraine Returns Report General Population Survey Round, říjen 2025, s. 9–10

5. Svoboda pohybu, možnost přesídlení a vstup na území

Ústava a zákony zaručují svobodu pohybu v rámci země, cestování do zahraničí, emigraci a repatriaci. Pokud má ukrajinský občan platné cestování doklady, např. biometrický cestovní doklad, může vstoupit na území bez problémů.¹⁹⁴ Ukrajinské úřady však v praxi tato práva omezují, zejména v regionech sousedících s bojovou zónou, a taktéž v návaznosti na tzv. stanné právo, mobilizaci omezující pohyb mužů ve věku 18 až 60 let nebo nařízení ukrajinské vlády o evakuaci vybraného území v souvislosti s bojovými operacemi, např. v srpnu 2022 s platností pro Donbas.¹⁹⁵

Přes probíhající válku je nadále zachována možnost cestování a pohybu po většině území země. Zvláštní roli sehrála železnice, která nepřestala fungovat ani v nejtěžších obdobích války a má klíčový význam při evakuaci civilistů a přepravě zboží i do oblastí s aktivními boji, např. do Chersonu nebo Kramatorsku.¹⁹⁶

Omezení svobody pohybu se vztahuje taktéž na ukrajinské občany nacházející se na TOT. Obyvatelé TOT, kteří se chtějí dostat na území kontrolované ukrajinskou vládou musí cestovat nejprve přes tzv. filtraci (podrobnou kontrolu) ze strany ruských úřadů. Přechody s kontrolami pro obyvatele TOT ruské úřady zřídily na hranicích Luhanské a Doněcké oblasti s RF, taktéž pro osoby opouštějící Krym.¹⁹⁷ Na území Ukrajiny je posléze možné vstoupit pouze přes třetí zemi (Polsko, Slovensko, Rumunsko, Bělorusko). V případě Běloruska se jedná o tzv. humanitární koridor pro pěši – Makrany-Domanove. Přes pěší hraniční přechod Makrany-Domanove přechází denně 2–3 tisíce, někdy dokonce až 7 tisíc osob.¹⁹⁸ Podle zdroje běloruské úřady začaly odmítat vstup osobám, které nemají ukrajinský pas nebo občanský průkaz pro návrat na Ukrajinu (v případě, že osoba ztratila svůj pas nebo jej nikdy neměla). V některých případech také svévolně odmítají vstup, např. mladým lidem.¹⁹⁹

5.1. Statistiky pohybu přes hranice se zeměmi EU

Průzkumy i statistiky zaznamenaly v rámci země přeshraniční i vnitřní kyvadlový pohyb osob, např. ze západních a středních oblastí na území blíže konfliktu. Jednalo se jak o krátkodobý návrat za účelem kontroly majetku, zajištění dokumentů, setkání s příbuznými/přáteli nebo zdravotní péče, tak o dlouhodobý návrat po zlepšení místní bezpečnostní situace.²⁰⁰ Od počátku

¹⁹⁴ Právník – Donbas SOS, Kyjev, 12. listopadu 2025

¹⁹⁵ K tomu zdroj současně uvedl, že evakuaci je možné odmítnout. Nicméně v případě odmítnutí musí osoba podepsat dokumenty potvrzující, že přijímají odpovědnost, což je považováno za nezbytné pro ochranu dětí, ale také to ilustruje napětí na systémové úrovni. Viz Projektový manažer – Rokada, Lvov, 11. listopadu 2025

¹⁹⁶ Economist, Ukraine's arteries: trains are the country's lifeblood, 18. února 2025, [url](#); Economist, Ukrainian Railways reconnects a city scarred by a bombing, 20. října 2022, [url](#)

¹⁹⁷ Přestože jsou okupovaná území považována ruskými úřady za součást RF, na kontrolních stanovištích se provádějí velmi podrobné kontroly. Kromě dokladů i telefony, osobní věci nebo výsledky.

¹⁹⁸ Právník – Donbas SOS, Kyjev, 12. listopadu 2025; Zmina, Punkt propusku Domanove–Mokrani lišacet'sja najbezpečnišim šljachom vyizdu z okupaciyi – volontěri, 29. května 2025, [url](#); Polsko, Urząd Do Spraw Cudzoziemców, Ukraina: Sytuacja Bezpieczeństwa, 16. října 2025, [url](#), s. 30

¹⁹⁹ Právník – Donbas SOS, Kyjev, 12. listopadu 2025

²⁰⁰ K výzkumům viz např. UNHCR, UNHCR Ukraine Border Monitoring – Snapshot: October 2025, 18. listopadu 2025 [url](#); IOM, Ukraine Returning Home From Abroad July 2025, 11. července 2025, [url](#), s. 3

ruské invaze zaregistrovaly úřady EU úhrnně 52,2 mil. vstupů ukrajinských občanů do EU a 48,6 mil. odjezdů ukrajinských občanů z EU.²⁰¹ Přeshraniční pohyb v letních měsících a nadcházejících podzimních měsících 2025 zrcadlil situaci v roce 2024. Po nárůstu přeshraničního pohybu v letních měsících, např. 3,3 mil. srpen 2025, následoval pokles v září a říjnu 2025 na 2,5, resp. 2,4 mil. osob. Celoročně přeshraniční pohyb nicméně vzrostl měsíčně skoro o 200 tisíc osob při porovnání let 2024 a 2025.²⁰²

Podle statistik počet ukrajinských uprchlíků ve světě přesahuje 5,85 mil. osob (různé druhy ochrany), okolo 3,694 mil. osob bylo od počátku konfliktu vnitřně vysídleno a přes 4,53 mil. osob se do místa svého původního pobytu navrátilo. Vnitřní uprchlíci primárně pochází z oblastí válečných střetů (Charkovská, Záporožská, Luhanská, Chersonská, Doněcká) a usazují se především v oblastech Dněpropetrovské, Charkovské, Kyjevské nebo v Kyjevě.²⁰³

²⁰¹ European Commission, Directorate-General For Migration and Home Affairs, Situational update on migratory implications of the Russian Invasion of Ukraine and main developments at the EU borders with Ukraine, Russia and Belaruss, 23. prosince 2025

²⁰² UNHCR, UNHCR Ukraine Border Monitoring, 18. listopadu 2025 **url**

²⁰³ IOM definuje navrátilce jako osobu, která se navrátila do svého místa pobytu poté, co byla nejméně na 2 týdny vysídlena počínaje únorem 2022. Nicméně zahrnuje i osoby, které se do místa vysídlení vrátily jen na krátkodobou návštěvu. IOM, DTM Ukraine, 24. října 2025, **url**, s. 13; IOM, Ukraine Internal Displacement Report, 17. října 2025, **url**, s. 4

6. Zdroje

ABC, Ukraine war situation update | 29 November – 5 December 2025 [Aktualizace situace ve válce na Ukrajině | 29. listopadu – 5. prosince 2025], 12. listopadu 2025, <https://acleddata.com/update/ukraine-war-situation-update-29-november-5-december-2025>, přístup 30. ledna 2026

ACAPS,

About Us [O nás], <https://www.acaps.org/en/about-us/who-we-are>, n.d., přístup 30. ledna 2026

Interactive dashboards: Recorded Facility Damages [Interaktivní přehledy: zaznamenané škody na objektech], n.d., <https://www.acaps.org>, přístup 30. ledna 2026

Ukraine: May–August 2025 humanitarian access update [Ukrajina: Aktualizace přístupu humanitární pomoci květen–srpen 2025], 25. září 2026, <https://www.acaps.org/ukraine-may-august-2025-humanitarian-access-update>, přístup 30. ledna 2026

ACLED,

About ACLED [O ACLED], n.d., <https://acleddata.com/about-acled>, přístup 30. ledna 2026

Ukraine Conflict Monitor: Interactive map [Monitor konfliktu na Ukrajině: interaktivní mapa], n.d., <https://acleddata.com/monitor/ukraine-conflict-monitor>, přístup 30. ledna 2026

Air-alarms.in.ua,

Number of alarms [Počet poplachů], n.d., <https://alerts.in.ua>, přístup 30. ledna 2026

Number of reports of explosion in the media [Počet mediálních zpráv o explozích], n.d., <https://alerts.in.ua>, přístup 30. ledna 2026

Questions and answers [Otázky a odpovědi], n.d., <https://alerts.in.ua>, přístup 30. ledna 2026

Al Jazeera, Charting the past year of Russian drone and missile attacks on Ukraine [Přehled ruských dronových a raketových útoků na Ukrajinu za uplynulý rok], 9. září 2025, <https://www.aljazeera.com/news/2025/9/9/charting-the-past-year-of-russian-drone-and-missile-attacks-on-ukraine>, přístup 30. ledna 2026

BBC

Bucha killings: Satellite image of bodies site contradicts Russian claims [Buča: Satelitní snímek místa s těly odporuje ruským tvrzením], 11. dubna 2022, <https://www.bbc.com/news/60981238>, přístup 30. ledna 2026

High stakes but low expectations for Ukraine talks with Russia and US [Vysoké sázky, ale nízká očekávání od jednání Ukrajiny s Ruskem a USA], 23. ledna 2026, <https://www.bbc.com/news/articles/c3edde1pwx8o>, přístup 30. ledna 2026

Irpin: Russia's reign of terror in a quiet neighbourhood near Kyiv [Irpiň: ruská vláda teroru v klidné čtvrti poblíž Kyjeva], 8. června 2022, <https://www.bbc.com/news/world-europe-61667500>, přístup 30. ledna 2026

Mariupol: Key moments in the siege of the city [Mariupol: Klíčové momenty obléhání města], 17. května 2023, <https://www.bbc.com/news/world-europe-61179093>, přístup 30. ledna 2026

Ukraine war: Life in Mariupol under Russian occupation [Válka na Ukrajině: Život v Mariupolu pod ruskou okupací], 13. března 2023, <https://www.bbc.com/news/world-europe-64887890>, přístup 30. ledna 2026

Ukraine in maps: Tracking the war with Russia [Ukrajina v mapách: Sledování války s Ruskem], 19. prosince 2025, <https://www.bbc.com/news/articles/c010k4389g2o>, přístup 30. ledna 2026

Ukraine struggling to keep lights on under Russian attack, says energy boss [Ukrajina se snaží udržet světla zapnutá pod ruskými útoky, říká šéf energetické firmy], 16. prosince 2025, <https://www.bbc.com/news/articles/c80xjkm0283o>, přístup 30. ledna 2026

Ukraine is battling to keep the lights on, this nuclear plant is vital in the fight [Ukrajina bojuje o udržení elektřiny, tato jaderná elektrárna je klíčová v boji], 22. ledna 2026, <https://www.bbc.com/news/world-europe-64248180>, přístup 30. ledna 2026

Center for Strategic and International Studies (CSIS), Russian Firepower Strike Tracker: Analyzing Missile Attacks in Ukraine [Sledování ruské palebné síly: Analýza raketových útoků na Ukrajinu], n.d., <https://www.csis.org/programs/russian-firepower-strike-tracker>, přístup 30. ledna 2026

Council on Foreign Relations, War in Ukraine [Válka na Ukrajině], aktualizováno 16. prosince 2025, <https://www.csis.org/programs/futures-lab/projects/russian-firepower-strike-tracker-analyzing-missile-attacks-ukraine>, přístup 30. ledna 2026

CNN, 'No reason to stop living': Ukrainians find ways to cope with power cuts as Russia pounds the energy system [„Není důvod přestat žít“: Ukrajinci hledají způsoby, jak se vyrovnat s výpadky elektřiny, zatímco Rusko útočí na energetický systém], 2. ledna 2026, <https://edition.cnn.com/2026/01/02/europe/ukraine-power-cuts-no-running-water-russia-attacks-intl>, přístup 30. ledna 2026

D'Anieri, P., Ukraine and Russia: From civilized divorce to uncivil war [Ukrajina a Rusko: Od civilizovaného rozvodu k necivilizované válce], Cambridge: Cambridge University Press, 2019, přístup 30. ledna 2026

The Economist,

Ukraine now has the fortress belt it wishes it had in 2022 [Ukrajina nyní má pevnostní pás, který si přála mít v roce 2022], 7. ledna 2026, <https://www.economist.com/europe/2026/01/07/ukraine-now-has-the-fortress-belt-it-wishes-it-had-in-2022>, přístup 30. ledna 2026

Ukraine's arteries: trains are the country's lifeblood [Arterie Ukrajiny: vlaky jsou životní silou země], 18. února 2025, <https://www.economist.com/europe/2025/02/18/ukraines-arteries-trains-are-the-countrys-lifeblood>, přístup 30. ledna 2026

War is blasting Ukraine's border city of Kharkiv but boosting Lviv [Válka ničí ukrajinské pohraniční město Charkiv, ale pomáhá Lvovu], 3. listopadu 2025, <https://www.economist.com/interactive/1843/2025/02/18/ukraines-arteries-trains-are-the-countrys-lifeblood>, přístup 30. ledna 2026

Gwara Media, Russia shifts to massive waves of drone strikes, overwhelming Ukrainian air defense with numbers, decoy tactics [Rusko přechází k masivním útokům dronů, které převyšují počet ukrajinské protivzdušné obrany a využívají taktiku klamných cílů.], 18. července 2025, <https://gwaramedia.com/en/russia-shifts-to-massive-waves-of-drone-strikes-overwhelming-ukrainian-air-defense-with-numbers-decoy-tactics/>, přístup 30. ledna 2026

Green Deal Ukraine (2025), Electricity and gas supply in Ukraine: Winter 2025/26 [Dodávky elektřiny a plynu na Ukrajině: Zima 2025/26], 26. listopadu 2025, <https://greendealukraina.org/assets/images/reports/electricity-and-gas-supply-in-ukraine-winter-2025-26.pdf>, přístup 30. ledna 2026

Hromadske (2025), Russian missiles and drones hit power plants in western Ukraine [Ruské rakety a drony zasáhly elektrárny na západě Ukrajiny], 30. října 2025, <https://hromadske.ua/en/war/253909-rosiia-masovano-atakuvala-enerhetyku-ukrayiny-v-usikh-rehionakh-zaprovadyly-hrafiiky-vidkliuchen-elektryky>, přístup 30. ledna 2026

Christina Science Monitor, Their power grid under attack, Ukrainians struggle with a long, cold winter [Jejich energetická síť je pod útokem: Ukrajinci se potýkají s dlouhou a chladnou zimou], 16. ledna 2026, <https://www.csmonitor.com/World/Europe/2026/0116/ukraine-energy-power-outage-russia-war-electricity-missile-attacks>, přístup 30. ledna 2026

IDP Council, IDP Councils [Rady pro vnitřně vysídlené osoby], n.d., <https://radyvpo.org.ua/en/rady-vpo/>, přístup 30. ledna 2026

IMPACT, Ukraine's Winter Power Outages: Heightened Risks for Displaced Communities [Zimní výpadky elektřiny na Ukrajině: Zvýšená rizika pro vysídlené komunity], 29. prosince 2025, <https://www.impact-initiatives.org/stories/ukraines-winter-power-outages-heightened-risks-for-displaced-communities/>, přístup 30. ledna 2026

Inter Press Service , Ahead of Brutal Winter Season, Intensified Attacks Cripple Basic Services Across Ukraine [Před brutální zimou ochromují zesílené útoky základní služby po celé Ukrajině], 18. prosince 2025, <https://www.ipsnews.net/2025/12/ahead-of-brutal-winter-season-intensified-attacks-cripple-basic-services-across-ukraine>, přístup 30. ledna 2026

IOM,

Ukraine Returns Report General Population Survey Round [Zpráva o návratech do Ukrajiny – průzkum obecné populace], říjen 2025, <https://reliefweb.int/report/ukraine/ukraine-returns-report-general-population-survey-round-21-october-2025>, přístup 30. ledna 2026

Ukraine Internal Displacement Report General Population Survey Round 22 [Zpráva o vnitřním přesídlení Ukrajiny – průzkum obecné populace, 22. kolo], leden 2026, <https://www.iom.int/ukraine-internal-displacement-report-general-population-survey-round-22>, přístup 30. ledna 2026

Ukraine Returning Home From Abroad July 2025 [Ukrajina: návrat domů ze zahraničí červenec 2025], 11. července 2025, <https://iom.org.ua/en/publications/ukraine-returning-home-from-abroad-july-2025>, přístup 30. ledna 2026

Institute for the Study of War, Interactive Map [Interaktivní mapa], stav k 23. lednu 2026, <https://www.understandingwar.org/project/interactive-map>, přístup 30. ledna 2026

Jamestown Foundation, Moscow Targeting Ukrainian Civilians to Break Kyiv [Moskva se zaměřuje na ukrajinské civilisty s cílem zlomit Kyjev], 20. ledna 2026, <https://jamestown.org/program/moscow-targeting-ukrainian-civilians>, přístup 30. ledna 2026

Jensen, B.; Atatalan, Y.; Tiersten-Nyman, E., The New Salvo War [Nová salvová válka], 31. července 2025, <https://www.csis.org/analysis/new-salvo-war>, přístup 30. ledna 2026

Jensen, B.; Atatalan, Y., Russia's Massed Strikes: The Strategy of Coercion by Salvo [Ruské hromadné údery: Strategie nátlaku prostřednictvím salv], 9. září 2025, <https://www.csis.org/analysis/russias-massed-strikes-strategy-coercion-salvo>, přístup 30. ledna 2026

Kyiv Independent, 2 killed, 38 injured as Russia launches missile, drone attacks striking Ukrainian cities far from front line [2 mrtví a 38 zraněných po ruských raketových a dronových útocích na ukrajinská města daleko od frontové linie], 12. července 2025, <https://kyivindependent.com/russian-drone-attacks-rock-ukrainian-cities-far-from-front-line-for-third-straight-night/>, přístup 30. ledna 2026

Landinfo, Ukraina Sikkerhetssituasjonen i seks vestlige fylker [Bezpečnostní situace na Ukrajině v šesti západních oblastech], 29. září 2025, s. 4, <https://landinfo.no/wp-content/uploads/2025/09/Ukraina-sikkerhetssituasjonen-i-seks-vestlige-fylker.pdf>, přístup 30. ledna 2026

Levonova, M. & Jarábik, B., Ukraine's Regional Shift: Realignments in Wartime and Beyond [Regionální posun Ukrajiny: Přeskupení sil v době války a po ní], 17. prosince 2025, <https://carnegieendowment.org/research/2025/12/ukraine-regional-realignments-wartime-postwar-reconstruction>, přístup 30. ledna 2026

Meduza.io, How Russia's winter attack campaign threatens to fracture Ukraine's power grid [Jak ruská zimní útočná kampaň ohrožuje rozpad elektrické sítě Ukrajiny], 19. ledna 2026 <https://meduza.io/en/feature/2026/01/19/how-russia-s-winter-attack-campaign-threatens-to-fracture-ukraine-s-power-grid>, přístup 30. ledna 2026

The Moscow Times, Russian Army Makes Biggest Territorial Gains in 2025 Since First Year of Full-Scale Invasion [Ruská armáda dosahuje v roce 2025 největších územních zisků od prvního roku plnohodnotné invaze], 2. 2026, <https://www.themoscowtimes.com/2026/01/02/russian-army-makes-biggest-territorial-gains-in-2025-since-first-year-of-full-scale-invasion-a82504>, přístup 30. ledna 2026

The National Interest, Russia Just Launched a Massive Drone Attack on Kyiv [Rusko začalo masivní dronový útok na Kyjev], 12. června 2025, <https://nationalinterest.org/blog/buzz/russia-just-launched-a-massive-drone-attack-on-kyiv>, přístup 30. ledna 2026

Norwegian Refugee Council (NRC), Ukraine: When the bomb shelter becomes a normal part of the school day [Ukrajina: když se protiletický kryt stane běžnou součástí školního dne], 15. srpna 2025, <https://www.nrc.no/news/2025/august/ukraine-when-the-bomb-shelter-becomes-a-normal-part-of-the-school-day/>, přístup 30. ledna 2026

Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA),

Humanitarian Needs and Response Plan Ukraine 2025 [Humanitární potřeby a plán reakce Ukrajina 2025], 16. ledna 2025, <https://www.unocha.org/ukraine>, přístup 30. ledna 2026

Ukraine: Humanitarian Access Severity Overview (October 2025) [Ukrajina: Přehled závažnosti humanitárního přístupu, říjen 2025], 6. listopadu 2025, <https://www.unocha.org/ukraine-humanitarian-access-severity-overview-october-2025>, přístup 30. ledna 2026

Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights (OHCHR),

2025 deadliest year for civilians in Ukraine since 2022, UN human rights monitors find [Rok 2025 je pro civilisty na Ukrajině nejsmrtečnější od roku 2022, zjistili monitorové OSN], 12. ledna 2026, <https://ukraine.ohchr.org/en/2025-deadliest-year->

for-civilians-in-Ukraine-since-2022-UN-human-rights-monitors-find, přístup 30. ledna 2026

Report on the human rights situation in Ukraine: 1 December 2024 – 31 May 2025 [Zpráva o stavu lidských práv na Ukrajině: 1. prosince 2024 – 31. května 2025], 30. června 2025, https://www.ohchr.org/sites/default/files/2025-06/HRReport_Ukraine_Dec2024-May2025.pdf, přístup 30. ledna 2026

Polsko, Urząd do Spraw Cudzoziemców (2025), Ukraina: Sytuacja Bezpieczeństwa [Ukrajina: Bezpečnostní situace], 16. října 2025, <https://www.udsc.gov.pl/ukraine-sytuacja-bezpieczenstwa-16-october-2025.pdf>, přístup 30. ledna 2026

Radio Free Europe/Radio Liberty (RFE/RL),

A Chronology of Ukraine Peace Deals [Chronologie mírových dohod týkajících se Ukrajiny], 14. srpna 2025, <https://www.rferl.org/a/putin-alaska-ukraine-trump-interactive/33503122.html>, přístup 30. ledna 2026

Residents Hold On As Kostyantynivka Faces Relentless Russian Strikes [Obyvatelé vytrvávají, zatímco Kost'antynivky čelí neúnavným ruským útokům], 22. září 2025, <https://www.rferl.org/a/kostyantynivka-ukraine-frontline-life-drones-russian-attacks/33535714.html>, přístup 30. ledna 2026

Ukrainian Air Defenses Race To Stay Ahead Of Evolving Russian Threats [Ukrajinská protivzdušná obrana se snaží držet krok s vyvíjejícími se ruskými hrozbami], 30. prosince 2025, <https://www.rferl.org/a/ukraine-russia-patriot-usa-f-16-defense-air-mobile-fire-fighter-kinzhal-shahed-drone-ballistic-missile/33624920.html>, přístup 30. ledna 2026

REACH a kol.,

Ukraine: Active Collective Sites as of November 2025 [Ukrajina: Aktivní kolektivní tábory k listopadu 2025], 28. listopadu 2025, <https://www.cccmcluster.org/resources/ukraine-map-active-collective-sites-november-2025>, přístup 30. ledna 2026

UBN, In Western Ukraine, construction has intensified and the prices for newly constructed flats has increased [Na západní Ukrajině se zintenzivnila výstavba a ceny nově postavených bytů vzrostly], 5. června 2025, <https://ubn.news/in-western-ukraine-construction-has-intensified-and-the-prices-for-newly-constructed-flats-has-increased/>, přístup 30. ledna 2026

Ukrajina, Ministry of Social Policy, Family and Unity of Ukraine (MSP),

Ministry of Social Policy, Family and Unity develops IDP Pathway digital tool to support individuals from evacuation to integration [Ministerstvo sociální politiky, rodiny a jednoty vyvíjí digitální nástroj IDP Pathway na podporu osob od evakuace po integraci], 11. listopadu 2025, <https://www.kmu.gov.ua/en/news/minsotspolityky->

rozrobliacie-tsyfrovyi-instrument-iakyi-zabezpechyt-suprovid-vpo-vid-evakuatsii-do-intehratsii, přístup 30. ledna 2026

Ministry of Social Policy, Residence assistance for IDPs: where and how to apply [Pomoc s bydlením pro vnitřně vysídlené osoby: Kde a jak žádat], 23. července 2025, <https://www.msp.gov.ua/en/press-center/news/residence-assistance-for-idps:-where-and-how-to-apply>, přístup 30. ledna 2026

To the internally displaced persons [Pro vnitřně vysídlené osoby], <https://www.msp.gov.ua/en/otrymuvacham-soc-pidtrymky/vnutrishno-peremishchenym-osobam>, přístup 30. ledna 2026

Ukraine is Home, For Internally Displaced People [Pro vnitřně vysídlené osoby], <https://ukraineishome.org/assistance-for-internally-displaced-people/>, přístup 30. ledna 2026

United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR),

Displaced themselves, and now advocating for the rights and durable solutions for all internally displaced in communities across Ukraine [Sami byli vysídleni a nyní se zasazují o práva a trvalá řešení pro všechny vnitřně vysídlené osoby v komunitách po celé Ukrajině], 20. srpna 2024, <https://www.unhcr.org/ua/en/news/displaced-themselves-and-now-advocating-rights-and-durable-solutions-all-internally-displaced>, přístup 30. ledna 2026

UNHCR Ukraine Border Monitoring – Snapshot: October 2025 [Monitorování hranic Ukrajiny – snímek za říjen 2025], 18. listopadu 2025, <https://data.unhcr.org/en/documents/details/100908>, přístup 30. ledna 2026

UN Human Rights Monitoring Mission in Ukraine, Attacks on Ukraine's Energy Infrastructure: Harm to the Civilian Population [Útoky na energetickou infrastrukturu Ukrajiny: dopady na civilní obyvatelstvo], září 2024, <https://ukraine.ohchr.org/en/Attacks-on-Ukraines-Energy-Infrastructure-Harm-to-the-Civilian-Population>, přístup 30. ledna 2026

UN News, Ukraine: Attacks disrupt heating as temperatures plunge [Ukrajina: Útoky narušují vytápění, zatímco teploty prudce klesají], 31. prosince 2025, <https://news.un.org/en/story/2025/12/1166687>, přístup 30. ledna 2026

Voice of America (VOA), Timeline of War [Časová osa války], n.d. <https://projects.voanews.com/ukraine/war-anniversary/timeline.html>, přístup 30. ledna 2026

Vox Ukraine, Between Promises and Reality: What Does the State Provide for IDPs? [Mezi sliby a realitou: Co stát poskytuje vnitřním uprchlíkům?], 23. října 2025, <https://voxukraine.org/en/between-promises-and-reality-what-does-the-state-provide-for-idps>, přístup 30. ledna 2026

Zmina, Punkt propusku Domanove–Mokrani lišacet'sja najbezpečnišim šljachom viyizdu z okupaciyi – volontéri [Hraniční přechod Dománove–Mokrany zůstává nejbezpečnější cestou k opuštění okupovaného území – dobrovolníci], 29. května 2025,

<https://zmina.info/news/punkt-propusku-domanove-mokrany-lyshayetsya-najbezpechnishym-shlyahom-vyyizdu-z-okupacziyi-volontery/>, přístup 30. ledna 2026

Výzkumné rozhovory

Analytik – mezinárodní organizace, online, 24. listopadu 2025. Mezinárodní organizace se zabývá humanitárními aspekty, taktéž lidskoprávní situací v zemi. Zdroj analyzuje na makroúrovni lidskoprávní situací, včetně IDPs.

Poradce vedení správy oblasti, Kyjev, 13. listopadu 2025. Zdroj se zabývá primárně situací IDPs.

Právník – Donbas SOS, Kyjev, 12. listopadu 2025

Projektoví manažeři mezinárodní neziskové organizace 1, Lvov, 10. listopadu 2025. Jedná se o mezinárodní organizaci, která se zabývá humanitární problematikou, včetně situací IDPs a působí taktéž na východě země.

Projektoví manažeři lvovské pobočky neziskové organizace 2, Lvov, 10. listopadu 2025. Jedná se o ukrajinskou neziskovou organizaci s pobočkami napříč zemí, včetně západní Ukrajiny. Na meetingu byli zástupci lvovské pobočky, včetně advokáta zabývající se problematikou IDPs.

Projektový manažer mezinárodní neziskové organizace 3, Kyjev, 12. listopadu 2025. Jedná se o mezinárodní organizaci, která se zabývá humanitární problematikou, včetně situací IDPs a působí taktéž na východě země.

Projektový manažer mezinárodní neziskové organizace 4, Kyjev, 13. listopadu 2025. Jedná se o mezinárodní organizaci, která se zabývá socioekonomickou problematikou.

Projektový manažer – Rokada, Lvov, 11. listopadu 2025.